

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 48 sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Dr Radó Rezső 25 éve kamarai főtitkár

Még a mai, súlyos eseményeket és viharfelhőket termelő időkben is meg kell állanunk egy évfordulónál, a közszolgálatban eltöltött érdemes munka jelentős dátumánál. Dr. Radó Rezső, a Debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára — és jelenleg miniszteri biztosa — főtitkári működésének 25-ik évfordulójához érkezett el. Radó Rezső már 33 évvel ezelőtt, 1909-ben lépett a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara szolgálatába, majd 1917 március 1-én vezetőfőtitkárrá választotta meg a Kamara kereskedő és iparos érdekeltsége. A vezető títkárokat később főtitkári címmel ruházták fel, de a munkákör azonos. Holnap lesz 25 éve annak, hogy Radó Rezső betölti ezt a fontos pozíciót.

Megfelelő ember a megfelelő poszton — ez a megállapítás illik teljes mértékben Radó Rezsőre. Mely szakértelem, széles koncepció, hivatástudat és kötelességérzet jellemzik Radó Rezsőt és adják meg negyedszázad át folytatott munkájának tartalmát. Ha visszapillantunk a negyedszázad munkásságának idejére, az érdekes közérdekű tevékenység hatalmas csokrát állíthatjuk össze.

Radó Rezső kamarai szolgálatának legkezdetétől fogva minden napját és képességeinek teljességét a közmunkások és kereskedők ügyének szentelte. Ez az időszak nem volt a nyugodt munka korszaka, mert az 1918-as háború és az ezt követő forradalmak, a román megszállás és a gazdasági leromlás legsúlyosabb idejére esik. Ezekből kifolyólag még nehezebb volt számára az iparosok és kereskedők jogos érdekeinek szolgálata. Radó Rezső azonban hallatlan energiával és személyében rejlő képességeivel túltette magát a nehézségeken és paratlan, ontatlan, áldozatkész munkát végzett.

Csak néhány odavetett adat a 25 évtizedes tevékenység szinguszad palettájáról. A háború alatt 12.000 kereskedő és iparos segélyezésének munkáját végzi, valamint a hadiszolgálat érdekében a nagy felelősséggel járó felementéseket vélemezzi. Nagy munkát ró rá a hadiszállítások biztosítása, a forradalmak és kommunizmus, a román megszállás alatt életének veszélyeztetésével védte és óvta a Kamara vagyonát. Az újjáépítés idején éjt-nappalra tevő munkában dolgozott Kamarájáért és teljes értékű érdekképviseletet nyújtott a kereskedőknek és iparosoknak. Már akkor élénk figyelem terelődött munkájára és országos viszonylatban kiváló szakértőnek ismerték el. A kamarai intézmény megvédésében eredményesen szállt síkra Sikerült egységbe foglalnia a vidéki kamarákat. Az újabb időkben miniszteri biztosi minőségben is tökéletesen megfelelő feladatainak, melyek most már két

Szovjet-japán háborút jósolnak angolszász körökben

A Bali szigeteken két amerikai és két holland romboló elsüllyedt - Japán halálpilóták pusztították el a Yorktownt Rangun a „kísértetek városa“ lángokban áll Jávát körülzárták a japánok

Vitéz Szombathelyi vezérezredes a bolgár-magyar haderő feladatáról

Nagy figyelmet kelt az a nyilatkozat, melyet vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédezerkar főnöke tett a bolgár főváros elhagyása előtt. Szombathelyi vezérezredes a következőket mondotta a szófiai »Utro« e. lap munkatársának:

— Bulgáriai látogatásom és az a körülmény, hogy ennek az országnak a népet közvetlen közelről láthattam, rendkívül nagy megelégedéssel tölt el. Mint a honvéd vezérezredes főnöke, miután személyesen győződtem meg a bolgár nép és a bátor bolgár haderő Magyarország irányában megnyilvánuló érzelmi őszinteségéről és mélyességéről, kötelességemnek tekintem, hogy a bolgár és magyar haderő közötti kapcsolatot még erősebbé tegyem. A bolgár és magyar haderőnek meg van a lehetősége és meg van a feladata abban a gigantikus harcban, amelyet a tengellyel folytat az új rendért, békeért és igazságért. A két haderő egyre növekvő hitte bíz a győzelemben. Magyarország és Bulgária a jövő nemzedékek szemében még nagyobb tekintélyre fog szert tenni. A két ország sok példáját adta elhatározottságának, hogy ezt a harcot a győzelemig folytatja. Ebben a harcban a magyarok és bolgárok testvérként egységesek maradnak, mert bizony tudják, hogy közös harcukat a győzelem fogja követni.

PAPEN NAGYKÖVET ELLENI BOMBAMERÉNYLETTEL

kapcsolatosan a vizsgálat máris néhány olyan adat birtokába ju-

kamara területére terjednek ki.

Radó Rezső a Kamara vezetésének egész embert kívánó nagy munkája mellett időt szakított mindig arra is, hogy a város közügyeivel és kulturális kérdéseivel behatóan foglalkozzék. Közgazdasági kezdeményezésekben mindig az élen állt, teljesen önzetlenül, anélkül, hogy magának részt kérne az eredményekből. Mindig csak az általános közgazdasági érdekeket tartja szem előtt, a nemzetgazdaság felemelése a maga hatáskörében a szívügye. Erdemeinek látható jele már a békében elnyert királyi tanácsosi cím, 1933-ban pedig kormányfőtanácsossá nevezi ki a Kormányzó Úr.

Ehhez még hozzá kell tennünk, hogy Radó Rezső mint hivatalnok egyesíti a meleg szív sugallatát a megkívánt hivatali fegyelem-

tott, amelyből megállapítható valószínűleg merre vezetnek a nyomok. Berliini politikai körökben abszurdumnak minősítik az angolszász propagandának azt a kísérletét, amely úgy akarja beállítani a mérenyletet, mintha a német kezdeményezéssel a német-török kapcsolatok megzavarása céljából történt volna.

SZOVJET—JAPÁN HÁBORÚ LEHETŐSÉGE

A bostoni rádió jelentése szerint Tokióban megtudták, hogy a Szovjetunió egyezményt kötött az Egyesült Államokkal keletázsiai szovjet támaszpontok átengedéséről.

A Columbia Broadcasting Corporation amerikai hírközlő iroda csungkingi értesülése szerint általában küszöbönállónak tekintik a szovjet-japán ellenségeskedéseket. Csungkingi kínai, amerikai és brit diplomataik teljes bizonyossággal számítanak arra, hogy az ellenségeskedések kitörésére két hónapon belül sor kerül, csak azt nem tudják, melyik fél lesz a támadó. Japánnak — e szerint a hír szerint, melyet az NST ismertet, — bizonyos mértékig érdeke, hogy jobbszárnyát biztosítsa, másrészt viszont Németország érdeke az volna, hogy a Szovjet kételevonalas háborúra kényszerüljön.

A TÖRÖK—SZOVJETOROSZ VISZONY

érezhetően rosszabbodott a Cankaya török motoros hajó elsüllyesztése miatt. Moszkvai jelentés szerint a Tass hírügynökség hivata-

los nyilatkozatot közöl, amelyben a Szovjet kormány azt állítja, hogy a török hajót német tengeralattjáró süllyesztette el. Ezzel szemben az a tény, hogy a Cankaya Isztambul és Burgos között teljesített szolgálatot, tehát a németekkel szövetséges Bulgária áruforgalmában vett részt. A Tassiroda cáfoló nyilatkozata ezért meg a legkisebb mértékben sem talál hitelre Ankarában. Török körökben érezhetően rossz hangulatot kelte, hogy szovjet tengeralattjárók ismét feltűntek a Boszporusz kiáratá mellett a török part közelében. A legújabb hírek szerint török részről már diplomáciai lépés történt Moszkvában, kifogásolva a szovjet tengeralattjárók működését.

ELKÉSZÜLT TÖRÖKORSZÁG VÉDELMI TERVE

Az Al Nazri című egyiptomi lap ankarai levelezője arról értesül, hogy a török vezérezredes teljesen elkészítette Törökország védelmi tervét. A terv alapján Törökországnak módjában van, hogy minden eshetőséggel szembeálljon.

Izmet Inonü török államelnök esütörtökön a miniszterelnök, a külügyminiszter és a belügyminiszter jelenlétében fogadta az új londoni nagykövetet. A nagykövet pénteken Kairón keresztül Londonba utazik.

MIT HOZ A TAVASZ?

A Német Távirati Iroda ismerteti az angol hírszolgálat jelenté-

mel. A Kamara tisztviselőikara és személyzete nagy családost alkot és minden téren támogatja munkatársait.

Radó Rezső, mint ember is a harmonikus és tökéletes élet példaképet nyújtja. Pedig a megpróbáltatások és csapások keserű poharát is ki kellett ürítenie, mikor egyetlen szeretett fiát a fiatalság teljében ragadta el a körlelhetetlen halál. A porig sujtott apa a munkában talál vigasztalást. A késő éjjel még gyakran munkasztáznál találja. Hűséges munkatársával, dr. Demény Alajossal egyetemben hatalmas könyvet írt a kereskedelmi és iparkamarai intézményről, mely nemesen a hazai, hanem a külföldi kamarai monográfiái irodalomban is egyedülálló. Az érző-szívű embert ért csapás nem törli le mint az átlagembert,

hanem a fájdalom megacélozza akaraterejét és még többet dolgozik a közért.

Igy találja most őt a szolgálati jubileum, melyet ő maga titokban szeretett volna tartani, elzárkózván minden ünnepeletéstől. Az indiszkret újságírói toll azonban feloldi az évforduló dátumát, már csak azért is, hogy az érdemes munka ne maradjon nyomtalanul, hanem buzdítson példaadásával másokat, hogyan kell a közért dolgozni.

sét, mely szerint Litvinov, a Szovjetunió washingtoni nagykövete, most mondotta el első nyilvános beszédét Amerikában. Litvinov beszédében a többi között megállapította, hogy az elkövetkező tavasz mind a Szovjetunió, mind a tengelyhatalmak számára nagy jelentőséggel bír, mert győzelemről vagy halálról dönt. Fontos, hogy a Szovjetunió szövetségesi is tisztában legyenek ezzel. Az elkövetkező tavasz a keleti hadszíntér különösen fontos szerepet fog játszani. Ezért a Szovjetunió azt kívánja, hogy addig a lehető legnagyobb támogatást nyújtsák neki. Ezentúl nem szabad tétlen hadseregnek lenniük, vagy mozdulatlan hajóknak és repülőerőknek. A szövetségeseknek minden erejüket latba kell vetniük. Ha ezek a csapatok egyszer befejeződnek, nagyon könnyen előfordulhat, hogy a nyugati hadseregek számára már túl késő lesz szerepüket eljátszani — mondta szó szerint Litvinov.

UJABB VÁLTOZÁS VÁRHATÓ AZ ANGOL KORMÁNYBAN

Londonból érkező hírek szerint a

A csendesóceáni háború

Rangun lángokban — Elsüllyesztett amerikai és holland rombolók. A 'halál pilóták' hőstettei — Jáva körülzárása

Sangháj, febr. 27. Japán hivatalos hely közlése szerint a japán csapatok már Rangoon elővárosai-ban vannak.

A Popolo di Roma sanghái jelentése szerint Rangoon városa lángokban áll. A visszavonuló angolok felgyújtották a benzinkutakat, élelmiszerraktárakat, valamint az Amerikából Csangkaisek számára érkezett hadianyagot. A város ennek folytán egyetlen lángtengerre változott. A japánok a város kapuja előtt állnak. Itt már csak angol hátrédek próbálnak ellenállást kifejteni. Az angolok hidfőállást akartak alkotni a Shitang folyó balpartján, a japánok azonban ezt a kísérletüket megghiúsították.

Japán helyzete kedvezően alakult Burmában is. Itt Japánnak kínai csapatokkal állnak szemben.

Stockholm, febr. 27. (NTI) A rangoni menekültek az Associated Press szerint elmondották, hogy Rangoon a 'kisértetek városa'. A városban csak néhány rendőr és katona tartózkodik. Rangoont a robbanások és tüzek zaja tölti be. A japánok Bali szigete közelében elsüllyesztettek még két amerikai és két holland rombolót, két cirkáló és egy rombolót súlyosan meg rongáltak. Timor szigete közelében a japánok elsüllyesztettek egy 20 ezer tonnas hajót és felgyújtottak két holland hajót.

A sanfranciscói rádió szerint a Burmában lévő brit csapatok helyzete súlyosbodott. A japán csapatok jelentős csapaterősítéseket kaptak Sonanból.

A Yorktown 19.900 tonnás amerikai repülőgépanyahajó elpusztulása az Új-Guineától északkeletre február 21-én lezajlott tengeri ütközetben elsősorban a 'halál pilótáknak' köszönhető. A japán torpedóvet: repülőgépek a harc során zuhanótámadásokat intéztek a repülőgépanyahajó ellen és a pilóták hősies önfeláldozással ugrottak ki torpedóikkal együtt, amelyek az ellenséges egységen felrobbantak. Az embertorpedók haremódora egyik legfélelmetesebb fegyver a japánok kezében a nagy ellenséges hajók ellen vívott csatákban.

Port Darwin ausztráliai támaszpontot csütörtökön a déli órákban ismét japán bombázórajok támadták meg, amelyek valószínűleg Timor szigetéről indultak támadásra. A támadás körülbelül félóra hosszúságú volt.

Batáviai jelentés szerint annak

hét végén újabb változás várható a brit kormány összetételében. Beszámolnak a hírek arról is, hogy felülvizsgálják a brit légierő eddigi tevékenységét és eszközeit, mivel — úgy hallani — a tenger-nagyi hivatal nincs megelégedve az eddigi rendszerrel és változást követel ezen a téren. A jövő héttől kezdődően Angliában munkaerő és szén megtakarítása céljából csak háromszor hetenként osztanak ki kenyert. Az 1906-ban született nőknek, tekintet nélkül arra, hogy férjeseke vagy sem, március 7-én jelentkezniük kell nemzeti szolgálatra.

'KEVÉS A VAJ A SOK KENYÉRHEZ'

Mint az Associated Press Washingtonból jelenti, Roosevelt elnök közölte a sajtóértékesítővel, hogy a délamerikai államok követelték a nyugati felteke hajóforgalma számára a hajókaravánok védelmét. Roosevelt hangsúlyozta, közelebről nem részletezheti, mit tettek ebben az ügyben, mert különben katonai titkot árulna el. Mégis kijelentette, hogy a tengeren lévő hajókat a lehetőséghez képest megvédik. Csak azt sajnálja, hogy 'kevés a vaj a sok kenyérhez'.

következtében, hogy Dél-Szumátra nagy része már japán kézre került, közvetlen veszély fenyegeti a Szunda szorosát, amely Szumátrát Nyugat-Jávától elválasztja. Ezen a szoroson bonyolódik le a rendes tengeri forgalom az Indiai óceán és a Jávai tenger között. A japán repü-

Az amerikai tábornokokat menteni akarják a Fülöp szigetekről

Wavel tábornok megsebesült

Stockholm, febr. 27. (Stefani) A Newyork Tribune felszólítja a kormányt, küldjön a Fülöp szigetekre búvárhajókat, hogy fedélzetükre vegyék Mc. Arthur tábornokot, mielőtt a japánok fogságába

lőgépek majdnem naponta bombázzák Batávia és Surabaya kikötőt.

Szumátrán a holland erők maradványai a sziget hegyes vidékein igyekeznek folytatni ellenállásukat. Ellenállásuk azonban már teljesen rendszertelen, mint-hogy a japán csapatok elvágták az összeköttetést a sziget északi és déli része között. Megszűnt az összeköttetés Jáva és Szumátra között is. A japán erők a terep nehézségei ellenére is rendszeresen folytatják előrenyomulásukat.

Az NBC rádió newyorki különjelentése szerint a japán csapatok csütörtökön már csak 15 mérföldnyire voltak Jáva szigetétől, mert sikerült elfoglalniuk Telok Betong városát Szumátra szigetének déli csücskén. Innen megtámadhatják Batáviát és Jáva többi fontos pontját.

'Holland-Indiának sürgősen erősítésekre van szüksége a szövetségesek részéről, mert a helyzet rendkívül komoly', — mondta batáviai jelentés szerint a holland-indiai csapatok szóvivője. Rámutatott arra, hogy Jávát most minden oldalról körülzárták és a hollandindiai véderő túlygyenge ahhoz, hogy japán támadást elhárítson.

Mint az Aftonbladet Londonból jelenti, az ausztráliai kormánybizottságot értesítették, hogy esetleges japán támadás alkalmával az 'elégetés' politikáját száz százalékgig hajtsa végre. A bizottságnak különleges romboló járőröket kell kiképeznie, amely köteles gondoskodni arról, hogy bizonyos területeken az értékes berendezéseket megsemmisítsék.

Az amerikai tábornokokat menteni akarják a Fülöp szigetekről

Wavel tábornok megsebesült

esnek. A lap utal arra hogy Wavel tábornok csak a csodával határos módon kerülte el a fogságba jutást Szingapurban és hogy menekülése közben meg is sebesült. (MTI)

A szovjet elleni arcvonal

Visszavert támadások

A német véderő főparancsnok-sága közli: A Keresi félszigeten német és román katonák visszaverték a bolsevistáknak a Szebasztopol előtti arcvonal ellen és a Keresi félszigeten indított támadásait és súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. A keleti arcvonal többi szakaszán is igen sok ellenséges támadás hiúsult meg erős légi egységektől támogatott csapataink ellenálló erején.

Mint a Német TI katonai helyről értesül, február 25-én Karkovtól keletre a német csapatok benyomultak a bolsevisták hadállásába. A heves küzdelem során megsemmisítettek több szovjet löveget, géppuskát és gránátvetőt a kezelőszemélyzetükkel. A német légi haderő vállalkozásai során az Ilmen tótól keletre a túlerőben levő ellenséges repülőök közül légiharban 13 gépet lőttek le. (MTI)

Daladiert kihallgatták a riomi perben

Riom, február 27. A riomi per tárgyalásán tegnap megkezdtek Daladier kihallgatását. Daladiert a háború hiányos előkészítése miatt, az 1939. évi augusztus 23-i minisztertanácson tanúsított magatartása miatt vonják felelősségre. Az elnök megkérdezte a vádlottat, miért ellenezett 1936-ban a fiatal korosztályok zászlók alatt tartását?

Daladier azt válaszolta, hogy 1934. óta nem a hadsereg létszámát kellett növelni, hanem a fegyverkezést kellett kifejleszteni. Közölte, mikor nemzetvédelmi miniszter lett, 29.600 volt a tisztek száma, 1939-ben 31.500, a háború kitörésekor pedig 37.000-re emelkedett számuk.

A tárgyalás további során a törvényszék részletesen kihallgatta Daladiert.

A hadsereg megszervezésének és kiépítésének korszerűtlenségéről szóló vádra Daladier válaszul néhány számot említett. Többek között azt állította, hogy 1939 szeptemberében a tényleges szoiigálatban álló francia tisztek száma 37.000 volt, a németeké ugyanakkor csupán 27.000.

A védnek e pontjánál derültség tá-

madt Daladier egy megjegyzésének hallatára. Az elnök azt kérdezte tőle, miként lehetséges az, hogy a vádlott ilyen kifütyölve van tájékozva némely részletekről?

Daladier erre azt felelte: Elnök úr a börtön jól tájékozott.

Daladier a tárgyalás első részét ezzel a mondattal fejezte be:

— Ha valaki ki tud verekedni egy 27 milliárd frankos katonai kölcsönt, mint ahogy én tettem, nem lehet beszélni a nagy látókör hiányáról. (MTI)

Északatrikában

Olasz hadijelentés: A kirenaikai arcvonalon olasz és német páncélgépkocsiosztatok szeléskörü felderítő tevékenységet fejtettek ki. A kedvezőtlen időjárásból akadályozott légi erő Tobruk kikötőberendezéseit és Málta repülőtereit bombázta és ismételt eredményes találatokat ért el. A Tripolisz és Benghazai ellen intézett ellenséges légitámadások súlyosabb károkat nem okoztak. Benghaziban arab lakóházat ért találat és a muzul-

Apollo filmszínház.

MA ÉS VASÁRNAP UTÓLJÁRA!
Kizárólag 16 éven felülieknek!

Bizsu

MARLENE DIETRICH-KEL.

MÁRCIUS 2-TŐL, HÉTFŐTŐL!
CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK

KÍSÉRTÉS

KARÁDY KATALINNAL
a főszerepben.

Három ember küzdelme a szerelemért és becsületért.

mán lakosság köréből nyolc ember meghalt, hét pedig megsebesült.

Egyik tengeralattjáróknak nem tért vissza támaszpontjára.

Egy ellenséges repülőgép pénteken a korareggi órákban elrepült Messina felett. A Wellington-minitájú gép a légvédelmi ütegek pontos találatát követően a Peloro-fok közelében kényszerleszállást hajtott végre; hat kanadából álló legénysége sértetlenül fogságba esett. (MTI)

A Kormányzóhelyettes jelenlétében nyitották meg a német autó- és víziútkiállítását

A budapesti Múcsarnokban tegnap nyitották meg a német autó- és víziútkiállítását. A kiállítás ünnepélyes megnyitáson megjelent vitéz nagybányai Horthy István, Magyarország kormányzóhelyettese is. A kormányzóhelyettes, akinek megválasztása óta ez volt az első közszereplése, a Múcsarnok kiállítási bejáratánál von Jagow budapesti német követ üdvözölte. A megnyitáson megjelent Bárdossy miniszterelnök, Varga, báró Bánffy és Reményi-Schneller miniszterek.

A kiállítást von Jagow német követ nyitotta meg, hangsúlyozva, hogy az új Todt ösztönzésére valósult meg, hogy Magyarországnak és Németországnak az autótutak és víziutak építésében végzendő munkáját elősegítse.

Varga József miniszter beszédében kifejtette, hogy Magyarország felismerte a Duna gazdaságpolitikai értékét és egyedül többet áldozott a Duna és mellékfolyói szabályozására, mint a többi dunai állam együttvéve. A dunai gőzhajózás megalapozása gróf Széchenyi István, a Duna-tengerhajózás megteremtésének eszméje, úttörő módon valórváltása a Főműködésű Úr nevéhez fűződik. Legsajátabb elgondolása az volt, hogy Budapest tengeri kikötő legyen.

Esser államtitkár Todt miniszter teljesítményéről emlékezett meg kegyetes szavakkal, majd kifejtette, hogy Magyarország minden időben teljes értékű harcosa volt az európai kultúra fejlődésének s teljes jogot szerzett magának arra, hogy részesüljön azokból az áldásokból, amelyek a most folyó harcból és az eljövendő béke munkájából születtek. Ezután a kormányzóhelyettes nagy érdeklődéssel és szakértelemmel tekintette meg a kiállítást.

— Elítelt templomrabló. Ez év januárjában Kovács Gyula 39 éves budapesti cipőfészlészkészítő kirabolta a kiskunfélegyházi, majd két nappal később a dorozsmai templomot, Szentegyházot, kelyhekkel, szőnyegeket és egyéb érték tárgyakat vitt el és kiürítette a perselyeket is. Az elrabolt értékek mintegy 4000 pengő. A szegedi törvényszék büntetőtanácsa — tekintettel a vádlott büntetett előéletére — Kovács Gyulát négyévi szigorított dolgháza ítélte.

Vígyszínház mozgó

Huska Jenő világhírű operettje:

Bob herceg

A legvidámabb énekes, zenés magyar film!

Főszereplők: SZILASSY, SIMOR ERZSI, Vizváry, Rajnay, Billcs, Maklár.

Halasztást lehet kapni a jövedelem- és vagyonadó bevallására

A pénzügyminiszter 8453-1942 VII. számú rendeletével utasította az adóhivatalokat, hogy az olyan adózókkal szemben, akik jövedelem és vagyonadó bevallásukat február 28 után, de még március hó 15 előtt benyújtják, a késedelmet tekintésig igazoltnak és a bírság kivételét mellőzzék.

Ugyanez a rendelet felhatalmaz-

za az adóhivatalokat arra is, hogy az olyan adózók részére, akiknek jövedelme túlnyomórészt mező- és erdőgazdaságból származik, a jövedelem és vagyonadó bevallásukat március 15-ig sem tudták elkészíteni, esetenként beadandó indokolt kérelemre március hó végéig halasztást engedélyezhessenek.

A bedolgozó iparosok munkabérpótléka

A hivatalos lap február 28-iki száma közli az iparügyi miniszternek a bedolgozó iparosok részére munkabérpótlék megállapításáról szóló rendeletét. A rendelet általában az 1940. évi október hó 5-iki munkadíjakat alsó határként rögzíti és egyúttal kimondja, hogy a bedolgozó iparosnak az 1941. évi november hó 30. napja után teljesített munkájáért a munkaadó külön munkabérpótlékat is köteles fi-

zetni. A pótlék mértéke 30 százalékos. A visszaesett keleti, erdélyi és délvideki területeken pedig 23 százalékos. A pótlékok nem a kifizetett egész munkadíj, hanem abból csak a munkabérek tekintendő rész után kell fizetni. Munkabérek általában az egész munkadíj 85 százalékát kell tekinteni. A rendelet azonban több kivételt is megállapít.

Tovább zajlik a nyilaskeresztes párt válsága

Kizárások, kilépések, „elbocsátások” — Imrédy nyilatkozik

Budapest, február 27. A nyilaskeresztes párt válsága tovább bonyolódik. A nyilaskeresztes párt ugyan még mindig nem adott ki részletes tájékoztatást a párt kebelében történtekről, de „A Magyarság Útja” című hetilap, amely mindig kiemeli, hogy a nyilaskeresztes párt hivatalos lapja, ma még hosszabb cikket közöl: Szálasi Ferenc felszólította Hubay Kálmánt és Ruzsnyai Jenőt a pártból való távozásra, Andráka Ödön, Keck Antal, Mokcsay Dezső és gróf Széchenyi Lajos országgyűlési képviselőket elbocsátotta, Rapcsányi Lászlót kizárta a pártból címmel. A cikk érdemi része a következőképpen hangzik:

A párt mostani „válságát” hosszú hónapok előzték meg. Szálasi Ferenc pártvezető minden lehetőséget kihasználva, hogy meggyőzőn és észretérítően olyan párttagokat, akik külön utakat kerestek. Amidőn ez nem sikerült és a dolgok további halogatása és a bekövetkező tények észre nem vétele valóban válságot idézhetett volna elő, kemény kézzel nyúlt az ügyek tisztázásába, nehogy azoknak további fejlődése valóban alapjaiban rendítse meg pártunkat és mozgalmunkat. Ilyen előzmények után bekövetkezett a pártvezetői határozat, amely felszólította Hubay Kálmánt és Ruzsnyai Jenőt, hogy távozzanak a nyilaskeresztes párt kötelékéből. Ez a határozat természetesen nem maradhatott visszhang nélkül és a meginduló és lezártnak még mindig nem tekinthető benső tárgyalások során Szálasi Ferenc Keck Antal, Mokcsay Dezső és Andráka Ödön testvéreket békében és szeretetben elbocsátotta a pártból és megköszönte nekik eddigi munkájukat.

A cikk feltűnő címében még gróf Széchenyi Lajos elbocsátásáról is szó van, de a szövegből ez kimaradt.

A Magyarság Útjának tudvalevőleg Malocsy Mátyás a felelős szerkesztője és annál érdekesebb, hogy ilyen cikk jelenhetett meg Malocsy lapjában, noha éppen a nyilaskeresztes körökben már napok óta számolnak azzal, hogy Malocsy Mátyás többé-még nemcsak kilép a pártból, de külön pártot alapít, illetve felújítja a Keresztény Nemzeti Szocialista Frontot, amelyet a Független Kisgazdapártból történt kilépése után alapított.

Nyilvánvaló, hogy a nyilaskeresztes párt válságát személyi torzalkodások színtették.

Hubay Kálmán és Ruzsnyai Jenő igyekeztek egyesíteni a szélsőjobboldali erőket, sőt egy előkelő egyéniséget nyertek meg a szélsőjobboldali blokk élére.

Hubay Kálmán, aki annakidején még a képviselőházban Imrédy Béla származását kezdte firtatni, most a nyilaskeresztes párttal, de Szálasi Ferenc nélkül hajlandó együttműködni

a Magyar Megújulás Pártjával. Imrédy Béla érdekesen nyilatkozott a nyilaskeresztes párt válságával kapcsolatban.

„Mindössze egy rövid megállapításra szorítok — mondotta Imrédy Béla. — A nyilaskeresztes párt egyik hozzám forduló tagjának azt a közlést tettem, hogy a nyilaskeresztes párt belső válságának idején tárgyalások folytatását, vagy bármilyen beavatkozást az ottani eseményekbe nem tartanám politikailag illő cselekedetnek és ezért ebben az ügyben tartózkodást kívánok tanúsítani.

Az újságcikkek tartalmából egyébként nyilvánvaló, hogy célszerű zavarási kísérlettel állunk szembe, amely azt a tendenciát szolgálja, hogy a jobboldali erők összefogása útjába mesterségesen gördítsen pszichológiai akadályokat.”

Hogy milyen mélyreható ellentétek vannak a nyilaspártban, mutatja, hogy a börtönből pár nap előtt szabadult Gruber Lajos, aki pedig Szálasi-féle „áldozatos politikát” folytatott, teljesen szembefordult Szálasival.

Hubay Kálmánnal nem igen törődnek sem a beemarádottak, sem a kilépettek. A kilépettek azt

Bezárult a Mansz Anyák Iskolája

Nagybányai Horthy Istvánné válasza az üdvözlő táviratra. — Dr Csilléry András és Takaró Gyuláné tartottak előadást

A MANSZ Anyák Iskolája tegnap tartotta záróelőadásait. Az előadások iránt most is nagy érdeklődés nyilvánult meg, Debrecen asszonytársadalmának nagyszámú képviselője.

Dr. vitéz Nábráczky Béláné mondott rövid megnyitót, amelyben felolvasta vitéz nagybányai Horthy Istvánné válaszában a MANSZ üdvözlő táviratára. A válaszában a Főméltóságú Asszony további támogatását kérte a debreceni MANSZ-nak (lelkies eljenzés).

Az első előadó dr. Csilléry András professzor ny. miniszter volt, aki arról szökött, hogy mennyiben befolyásolja a terhes nő életmódja a gyermek fogainak fejlődését. Hangsúlyozta, hogy az anyának a terhesség alatti táplálékában csontfejlesztő tápanyagokat kell felvenni. A gyermek fogszuvasodásának kezdete ugyanis nem a csecsemőkorban, hanem még a terhesség állapotában található, amikor az anya nem fogyaszt csontfejlesztő táplálékot. A szuvasodási hajlamosság nagymértékben örökletes. Legfontosabb tápláléka az anyának a tej, hogy legyen. Ebben vannak a vitaminok és a csontfejlesztő kalcium, foszfor. Semmi esetre sem szabad a táplálékának egyoldalúnak lenni. Sok burgonya, zöldség, főzelék fogyasztása kívánatos. Nem jó viszont a gabonafélék túlzott fogyasztása. Tilos az alkohol, kávé, tea.

A hasznos és értékes tájékoztató előadást, amelyet az illusztris előadó vezetői képekkel kísért, általános nagy

DEBRECZEN

3. OLDAL,
1942. II. 28.

VITÉZ FEJÉR ISTVAN

ARANY-BIKA-ÉTTERMEI ÉS KÁVEHAZAI

DEBRECEN

Ugyanezen vezetés alatti nyári üzemek:

Nagyerdő vígadó — Strand vendéglő — Leveles csárda

Jó ételek

Jó italok

Jó kávé

Az UVEGTEREMBEN esténként:

Gordos Ede

magyar dalaival, Rácz Imre muzsikál.

A FEHÉR SZALONBAN:

Kohut Erzsébet,

Tóth Annie

és Rákosi János

zongorakettőse.

Jó zene — Szórakozás — Tánc.

mondják, hogy akciójuk egyáltalán nem azonos a Hubay-féle elégedetlenséggel.

Az ellentétek kirobbanását elősegítette az a körülmény is, hogy az úgynevezett nyilasegység létrehozását egy olyan előkelő személyiség vezetésével akarták Szálasiék megvalósítani, akinek személye ellen nemcsak a kilépettek és nemcsak a szövetségben esetleg résztvevő rokonpártok, de a Szálasi-pártban bentmaradtak részéről is igen sok kifogás merült fel. Ezt a kifogást meg is mondották Szálasiak és kifejtették előtte, hogy ebből a szempontból is teljesen alkalmatlannak tartják a magasállású személyiséget arra, hogy a nyilas egység élére kerülhessen.

tel dolgozni a haza javára — fejezte be előadását dr. Takaró Gaál Beatrix.

Dr. vitéz Nábráczky Béláné a kulturális szakosztály elnöknője köszöntö meg a két előadónak és a megjelenteknek az „Anyák Iskolája” iránt tanúsított szeretetüket.

A Múzeumbarátok Köre összejövetele

A Debreceni Múzeumbarátok Köre keretén belül alakított műgyűjtők baráti asztaltársaság csütörtökön tartotta meg február havi összejövetelét azzal az újítással, hogy ez alkalommal a múzeum kényelmesen berendezett, szép tanácsterme már délután félnyolc órától rendelkezésére állt a kör tagjainak. A vezetőség azáltal módot ad a megjelenteknek arra, hogy az asztalra nagyszámú kihelyezett értékesebb-értékesebb, régibb és újabb szakkönyveket, folyóiratokat nyugodtan megismerhessenek.

A nagyszámú megjelent tagok és vendégek előtt a kör ügyvezető alelnöke bemutatta a múzeum legújabb szerzeményeit és örömmel állapította meg, hogy a kör az elmúlt két hónap alatt harmincöt új taggal gyarapodott.

A megbeszélés tárgya ezúttal a művelt magyar közönség legszélesebb rétegét érdeklő téma volt éspedig Szinyei Merse Pál európai hírű festőművész élete s műalkotásai a modern művészettörténet megvilágításában. A múzeumigazgatónak gondosan előkészített és színes nyomatokkal, továbbá egy eredeti olajfestmény bemutatásával élkéntített előadása személyesen összefüggött a januári összejövetelen Munkácsy Mihályról tartott ismertetésével.

Az előadás, mely a művészi méltatás alapján mozgott, végig kísért a mester életét is, továbbá többrendbeli mellőzetését, jernyei elvonulását, életének azt a szakaszát, melyben naturalista tájképeinek egész sorát alkotta s amely végül is mind idehaza, mind külföldön ifjúkori remekait is teljes elismeréssel juttatta. Az a „Csend” e. olajkép, mely tőle jelenleg a Déri-múzeumban látható, a mester legutolsó, részben befejezetlen műve.

A Múzeumbarátok Köre legközelebbi összejövetelét, melyen vendégeket is szívesen lát, március havában fogja tartani. Azok a tagok, akik a Déri-múzeum legújabb Évkönyvét még nem vették át, kérjék a múzeum igazgatóságától. Új érdeklődők ugyanott prospektust és jelentkezési lapot kaphatnak.

Hungária filmszínház

MÉG NEM LÁTTA?

Igazi szórakozás, még ma nézze meg az új ragyogó magyar vígjátékot:

Kádár kontra Kerekes

Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.

HÍRADÓ

Bárdossy miniszterelnök a Munkásakadémia vitaestjén

Bárdossy László miniszterelnök csütörtökön este látogatást tett az Országos Szociálpolitikai Intézetben, a Munkásakadémián és résztvett azon a vitaesten, amelyet a mezőgazdasági kérdésnek szenteltek.

A miniszterelnök vitéz Thuránszky László miniszterelnökségi miniszteri osztályfőnök kíséretében érkezett a Munkásakadémiára, ahol a tanulmányi bizottság élén Erdő-Harrach Béla egyetemi tanár, a Szociálpolitikai Intézet igazgatója fogadta. A nagy természet zsűfólásig megtöltött hallgatóság bensőséges meleg ünnepségekben részlett a miniszterelnököt.

A soros vitarendező, Tasnádi Imre géplakatos nyitotta meg a vitaestet. A munkásság nevében hálás köszönetet mondott a miniszterelnöknek, hogy alkalmat talált arra, hogy immár má-

sodszor megjelenjen itt a munkások körében, kifejezésre juttatva, hogy a munkásság nem mostohagyermek a társadalomnak.

Kovács Miklós gazdasági felügyelő tartott bevezető előadást a magyar föld problémáiról.

Ezután a vidékről feljött kisgazdák fejtették ki véleményüket a legégetőbb mezőgazdasági kérdésekről, valamint a parasztság általános helyzetéről, majd pedig a Munkásakadémia ipari munkás hallgatói adták elő, hogyan látják a mezőgazdaság problémáit.

Bárdossy László miniszterelnök több mint két óráig keresztül nagy figyelemmel hallgatta a vitát s a vitaest színterét felhasználta arra, hogy közvetlenül elbeszélgesse a munkásokkal, akik feltárták előtte különböző kérdéseiket.

Országszerte kedvezően alakul pillanatnyilag az olvadás

Bárczay államtitkár árvízi szemléltetése a Duna mentén

Bárczay János földművelésügyi államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa tegnap folytatta szemléltetését az alkalmossal a Dunának Budapest és Dunaföldvár közötti szakaszát tekintette meg a folyó mindkét oldalán. A kormánybiztos útjának közvetlen célja az volt, hogy ellenőrizze a Duna-szakasz árvízvédelmi készültetését. Megtekintette ezenkívül a most folyó terjedelmes munkálatokat, amelyek ennek az árvízvédelemnek hosszú időre biztosítják a nyugalmát.

Budafoknál a töltés most mint-

szerű állapotban van. A nagytérségi sertéshízaló körül elkészült a körtöltés 860 cm. magasságban, az itt hízalt több ezer sertést magas vízállás esetén sem fenyegeti veszedelem. Eresztől Tassig is meg erősítették a töltést, a helyzet általában tavaly óta az egész vonalon sokat javult.

Végredményben megállapítható, hogy a veszélyeztetett szakaszban a munkálatok fontosságának tudatában folyó munkák építkezések. Szakemberek véleménye szerint az olvadás folyamata pillanatnyilag kedvezőnek mondható.

1945-től szakképzetés nélkül senki sem kaphat iparjogosítványt

A régi iparjogosítványok érvényben maradnak

Az ország ipari és kereskedelmi társadalmának vezető köréi a legteljesebb elismeréssel fogadták a kereskedelem képesítéshez kötéseiről szóló törvényjavaslatot, amely az új kereskedő nemzedék nevelésének egyik előfeltétele.

A törvényjavaslat kiterjed minden kereskedőre és az áruk kereskedelmi forgalmát közvetítő minden ügynökre, utazóra, üzletszervezőre, képviselőre. Nem terjed ki viszont a törvény azokra, akik saját erdő, vagy mezőgazdasági terményeiket árusítják, továbbá a dohánypusztákra, a tej-, kenyér- és gyümölcsárusokra, uccai és piaci árúszókra, házaló kereskedőkre s végül azokra, akik a pénzügyi hatóság engedélye alapján kizárólag a jogosítványukban megjelölt cikkeket árusítják.

A törvényjavaslat szerint kereskedelem gyakorlására iparjogosítványt csak az kaphat, aki az iparüzésnek az ipari és egyéb törvényekben megállapított általános feltételein felül igazolja, hogy a jelen törvényben megállapított szakképzettséggel rendelkezik. A szakképzetés igazolása a kereskedés terjedelmére és az alkalmazottak számára tekintet nélkül kötelező, azonban nem terjed ki ez a rendelkezés azokra, akik ezer lélekszámon aluli községekben segédszemélyzet nélkül kívánnak kereskedést üzni.

Jogi személyek (részvénytársaságok, szövetkezetek és korlátolt felelősségű társaságok) a szakképzettségüket üzletvezetőjük, míg közkereseti és betéti társaságok az üzlet vezetésére jogosított tagjaik egyikének személyében kötelesek igazolni.

A szakképzetés kimondásához egyszerű kereskedői gyakorlatot egyrészt segédlevéllel kell igazolni, másrészt olyan munkakönyvet, amely bizonyítja, hogy az illető a segédvizsga letétele után két évig mint kereskedősegéd szakmá-

ba vágó üzletben dolgozott. Érettségi bizonyítvánnyal rendelkező munkakönyvében hat hónapos szakmába vágó munka igazolandó. Aki egyik szakma üzéséről nem rokon más szakma üzésére tér át: az új szakmában legalább hat hónapig szakképzéses gyakorlatot tartozik igazolni. Ha munkakönyvet nem tud felmutatni: kereskedői szakvizsga letételével igazolhatja szakképzettségét.

Nem lehet követelni a segédvizsga letételét azoktól, akik a törvény életbe lépése előtt a tanidőt kitöltötték. Aki iparjogosítványt kaptak, a kereskedői szakképzetés igazolása nélkül is folytathatják iparukat.

A vásári vándorkereskedők csak erre szóló iparendély alapján dolgozhatnak s ilyen engedélyt csak az kaphat, aki a megállapított szakképzettséggel rendelkezik. A vándorkereskedők házalással nem foglalkozhatnak.

Arra is kitér a törvényjavaslat, hogy a kereskedők 18-ik életévüket be nem töltött egyént, amíg a tanidőt szabályszerűen be nem fejezi, csak tanonként foglalkoztathatnak. A segédoktól és tanoncoktól legalább hat elemi népiskolai végzettséget kívánnak meg. A kereskedőtanonc tanideje nem lehet több három évnél s nem lehet rövidebb két évnél. A tanoncok 16-ik életévük betöltése előtt nem foglalkoztathatók áruk hazaszállításával és ez után is csak napi két órát tölthetnek ezzel a munkával. A próbaidő letöltése után a kereskedők kötelesek tanoncaikat megtartani és a tanidő letétele után legalább hat hónapon át segédként kötelesek foglalkoztatni. E szabály alól csak a zsidó tanoncok kivételek.

A törvényjavaslat szerint a törvény hatálybalépésének időpontja a vásári vándorkereskedőkre nézve 1943 január 1. míg a szakképzettség igazolására nézve 1945 január hó 1.

Debrecenben laknak-e Brudermann világháborús hadvezér örökösei?

Néhány lovag Brudermann Rudolf szolgálatonkívüli lovassági tábornok végrendeletét hagyott hátra, amely azonban névszerű örökösöt nem nevez meg, emiatt a törvényes örökösök fel kell kutatni.

A törvényes örökösödési sorrend szerint tekintetbe jöhetnek a már előbb elhunyt testvér, Belányiné szül. Brudermann Gizella leszármazottai és pedig Belányi Ferenc és Belányi Imre vagy Béla, Belányi Ferenc valószínűleg meghalt, hogy maradt-e leszármazottak, az nem ismeretes. Belányi Ferenc valószínűleg még 1918-ban Debrecenben élt. Belányi Imre vagy Béla valószínűleg még él és hat gyermek apja. 1916-ban Székesfehérváron még életben lehetett.

A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda (Budapest, VIII., Fiumei-út 4.) felkéri mindazo-

kat, akik néhai lovag Brudermann Rudolf lovassági tábornok örökösei nézve tájékoztatást tudnak adni, hogy adataikat mielőbb közöljék az irodával.

Brudermann tábornok Gyöngyösön született 1851-ben. A monarchia egyik legképzettebb tábornokának ismerték, 1914-ben hadtestparancsnok volt, azonban már régebben kismélték hadseregparancsnokságra. Hadgyakorlatokon ismételtén kitűnően szerepelt. A világháború kitérése után rábízták a Galiciát védő 3 osztrák-magyar hadsereg parancsnokságát, neki kellett volna feltartóztatnia a Lemberg felé irányuló orosz offenzívát, biztosítani a Dél-Lengyelországba betört osztrák-magyar támadóeregek hátát, Feladatát — főleg az oroszok rendkívüli túlereje miatt — nem tudta megoldani.

A világ végét jósolta, az ördög munkájával rémítgetett egy izgatással vádolt Jehova-szekta asszony

A debreceni rendőrség Czerovszky Zoltán detektív által vezetett nyomozás során bravuros munkával leplezett le egy társaságot mely a Jehova tanú szektához tartozó egyénekből állt és házról-házra járva izgató magyarázatokat tartott az embereknek.

Megállapították, hogy a tervszerűen végrehajtott izgató cselekményeket két vidéki férfi indította el, akik szintén a szekta tagjai sorába tartoznak és néhány héttel ezelőtt jöttek Debrecenbe. Itt felkeresték azokat, akik Debrecenben, mint a Jehova-szekta tagjai vannak nyilvántartva és rajtuk keresztül igyekeztek izgató tartalmú magyarázatokkal híveket toborozni.

Debrecenben a rendőrség erélyes, céltudatos munkája nyomán a szektasok csoportja egészen szűk körre olvadt. Néhányan vannak mindössze olyanok, akik makacsul és fanatikusan kitartanak rögeszméik mellett. Ezeket állandó figyelemmel kíséri a hatóság. Ennek az éberségnek volt az eredménye, hogy a rendőrség az első kísérletnél lecsapott az izgatást elkövető szektasokra és erélyes intézkedésekkel vette elejét működésüknek.

A Czerovszky Zoltán detektív által vezetett nyomozások eredményeként a rendőrség őrizetbe vette id. Fogarassy Sándorné 37 éves asszonyt, Szaboles uceai lakost hit-

felekezetek elleni izgatás büntetésének gyanúja miatt. A kihallgatások és a vizsgálat folyamán a rendőrség megállapította, hogy id. Fogarassy Sándorné, akinek működését a két Debrecenbe érkezett vidéki jehovaszekta közbelépése indította el, házról-házra járt és ahol csak módot és hallgatóságot talált erre, betanult szónoklatokkal igyekezett izgatni. A szektasok hangoztatták, hogy a világ vége közeledik, mindenki el fog pusztulni, aki nem tagja a Jehova szektának, mert más emberekben az ördög munkálkodik. Adatok merültek fel arra nézve, hogy ezeknek a szónoklatoknak során a másvallásukat sértő kifejezéseket is használtak a szektasok.

A rendőrség a kihallgatások befejezése után előzetes letartóztatásba helyezte, mint gyanúsítottat id. Fogarassy Sándornét. Két fiatalkorú, egy 13 éves leány és egy 17 éves fiú ellen, akik szintén résztvettek az általuk meg sem értett, csak betanult szövegű, de izgatásnyanus tartalmú szónoklatokban, szintén megindult a vizsgálat. A két vidéki szektást pedig, akik időközben eltűntek Debrecenből, körüli a rendőrség. Id. Fogarassy Sándornét a Czerovszky Zoltán detektív és dr. Lengyel István rendőrfogalmazó által végrehajtott kihallgatások után átadták az ügyészségnek.

Sikerrel zárult a pallagi dohánytermesztési intézei vizsgája

Harminezer holdon termelnek dohányt

A pallagi dohánytermesztési intézet záróvizsgáját nagy sikerrel tartották meg. A vizsgára a földművelésügyi miniszteriumtól dr. Jancsó Barna s. titkár, a dohányjövődéki központból pedig dr. Róka Róbert pénzügyi titkár jelent meg. A dohánytermelői országos egyesületének képviseletében dr. Papp Szász Tamás igazgató, az OMGE nevében Grábner Emil gazdasági főtanácsos jelent meg. Megjelent a vizsgán dr. Varga István kísérletügyi igazgató, Várady Béla dr. dohánytermesztési főfelügyelő. — A tanfolyamon tizenhárom vizsgázott jó eredménnyel. Kitűnő eredményt értek el Vitéz Pocsay Imre, Dalmy Sándor, Varga József, Pocsay József, Varga József, II. vitéz Szabó Sándor, Magyar József, Benes György, Nagy Gyula, Tóth Lajos, Sándor Ferenc jeles, Lakatos István és Mező Gábor jó eredményt értek el. A vizsgázottakat az intézet dohánykertészekké ajánlja.

Vizsga után dr. Jancsó Barna lelkes szavak kíséretében osztotta ki a bizonyítványokat, Róka Róbert dr. buzdító beszéd kíséretében adta át a pénztalakat.

A dohányjövődék központja nevében köszöntötte sikeres munkájukért a tanfolyam előadóját Galgóczy Miklós főadjuktus intézetvezető, Kisfaludy Mi-

hály, tanyogi Szűcs Árpád főadjuktusokat, dr. Bérczy László asszisztent, dr. Martschek Zoltán vegyész.

Galgóczy Mihály záróbeszédében figyelemztette a dohánykertészeket, hogy a dohányföldökre vigyázzanak, ne maradjon dohány feldolgozatlanul, mert ha egy holdon csak egy kiló dohány marad el, akkor az országos viszonylatban harminezer kiló dohánynak felel meg. Márciusban új dohánykertészképző tanfolyamot nyitnak meg az intézetben. Pályázatokat elfogadnak, részletes felvilágosítást az intézet vezetősége, vagy a dohánybeviteli intézet ad.

— Debrecen—Nagyvárad városok közötti vívőversenyt rendeznek vasárnap Nagyváradon. A debreceni színeket Korondy, Visményi és Barcza képviselik, míg az ismertebb nagyváradiak közül vitéz Nadányi és Möricz indul.

METEOR MOZGO mősora:
Ma 5, 7 és 9 órakor utóljára:
Makrancos úr
Hans Moser kacagató, teljes szórakozást nyújtó vígjátéka.
Holnap: A NADRÁGOS ANGYAL

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Bikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P., negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fill., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Öngyőzertárok éjjeli szolgálata február 28-án reggel 8-tól, március 7-én reggel 8-ig: „Kossuth“, Plac ucca 26. telefon: 29-56. — „Magyar Korona“ Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. — „Arany János“ Csapó ucca 66. telefon 11-78. — „Hungária“ Szoboszlói út 4. telefon: 28-25. szám.

Nagyatádi Szabó István unokája tanár lett a Dóczyban

A Dóczy Leánynevelő Intézet igazgató tanácsa az újonnan létesített második testnevelési tanári állásra a leánygimnáziumba Tanakovits Katalin okleveles tanárt választotta meg egyhangúlag. Külön érdekessége ennek a választásnak, hogy az igazgató tanács választása Nagyatádi Szabó István volt földművelésügyi miniszter unokájára esett. Az új tanár már el is foglalta állását.

— A Kormányzó Úr öfóméltósága pénteken kihallgatáson fogadta Hermant Esser német birodalmi államtitkárt, a német birodalom idegenforgalmi ügyeinek legfőbb vezetőjét. Ez alkalommal öfóméltósága átnyújtotta Esser államtitkárnak a magyar érdemrend nagykeresztjét.

— Kovács Gyula miniszteri tanácsos üdvözlése. A református egyház gazdasági bizottsága most tartott ülésén örömmel fogadta azt a hírt, hogy egyik kiváló tagját, Kovács Gyula államépítészeti hivatalfőnököt miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel tüntették ki. A bizottság érdemes tagját ez alkalomból szívélyesen üdvözlötte.

— Magyar leventék megszorították a doberdói magyar katonasírokat. Az olasz siversenyeken a magyar színeket képviselő husz főnyi leventecapat kétnapos körutazáson látogatta meg a világháborús csatamezőket és kegyeletes szívvel helyezte el koszorúját az első világháborúban elesett hőseink sírjára.

— Elrendelték Rómában, hogy holdvilágos éjszakákon nem világítsanak és így takarékoskodnak az árammal.

* Bartalis tánciskolájában március 8-án táncanfolyam kezdődik. Szépén táncolni Bartalissal tanul.

— Makón csütörtökön meghalt Papp István gazdálkodó 98 éves korában. Csaknem utolsó napjág dolgozott és művelte 64 hold földjét, amelyet munkájával ömaga szerzett. Tizenhárom gyermeket nevelt fel, akik közül 6 még ma is életben van.

— Az osztálysorsjáték húzásán 20.000 pengőt nyert: 26079 60542 10741, 10.000 pengőt nyert: 35078, 5000 pengőt nyert: 90952, 3000 pengőt nyert: 18951 56597, 1000 pengőt nyert: 2583 42890 56144 80069 47860 75676, 800 pengőt nyert: 15803 91077 28319 15345 87721 89232, 600 pengőt nyert: 63085 95707 8827 23449 3316 45278, 500 pengőt nyert: 8122 9439 23164 49431 49952 56906 65807 73554 10538 76226 21523 53971 22059, 300 pengőt nyert: 1405 2244 6428 7757 10583 20878 20849 21229 23255 26949 27712 27346 31685 32192 35557 35107 38408 38148 39656 39439 49524 40008 45241 52482 53756 56180 60932 61612 61199 64552 65273 66136 68158 73220 73388 75025 75050 76115 81476 87515 90726 09152 90191 92819 94506 95467.

Leitta magát az ideálja kocsmájában és azután mellbelötte magát

Hajdúböszörményben megismerkedett Fesztő András 20 éves lakatossegéd vitéz Kapuszy József korcsmáros Margit nevű leányával. Udvarolt a leánynak, aki egyideig szívesen is fogadta, de később tudtára adta, hogy nem lesz a felesége, tehát felesleges, hogy járjon utána.

Az érzékeny szívű legény nagyon elszomorodott, mert már-már völegénynek tekintette magát. Bánatában tegnap elment a leány apjának korcsmájába, ahol megivott négy deci pálinkát. Irt egy leve-

let is a leányhoz, melyben közölte vele, hogy azért fog meghalni, mert szerelmes és hiába. Ittas fővel hazament apja lakására és ott forgópisztolyával mellbelötte magát. A golyó a gerincocsonthoz akadt meg. Életveszélyes állapotban szállították be a debreceni klinikára ápolásra. Az öngyilkossági kísérlet elkövetésének idején nem volt a lakásban az édesanyja, apja pedig Debrecenbe jött bevásárolni. A lövés zajára a szomszédok rohantak be és azok értesítették a mentőket is az esetről.

A férjével kötött házasságot, vagy mással?

Érdekes fordulat az okirathamistással vádolt szerelmes leány ügyében, aki mással ment az esküvőre

Beszámoltunk arról a páratlanul érdekes bűntényről, melyben a debreceni rendőrség áldott nyomozást. Kovács Gusztáv detektív folytatta le a vizsgálatot és az első adatok alapján megállapítást nyert, hogy az ügyben vádlottként kihallgatott fiatal leány, amikor völegényét behívták katonának és elment Debrecenből, kétségbeesett tette határozta el magát és egy Bálint József nevű fővárosi iparossal felment a debreceni anyakönyvi hivatalba és ott völegénye neve alatt házasságot kötött. A tudtán kívül férjéé váit szerelmes ifjú, amikor hazérkezett, menyasszonya kérésére elvállalta a házasságot, nem így azonban a frú édesapja, aki kitagadással fenyegette meg fiát és feljelentést tett az ügyben.

A fiatal ember, aki annyira komolyan vette a házasságot, hogy a harctérről is küldött pénzt feleségének és boidogán várta gyermekük megszületését, a zord atya közbelépésétől megremülve, visszavonta előbb tett vallomását és most már nem ismerte el a házasságkötést. Ugyanakkor a leánynak egyik haragosa olyan vallomást tett, hogy a házasságot nem is Bálint Józseffel kötötték meg, hanem a fiatal leány saját fivérével ment fel az anyakönyvi hivatalba és az esküdtött meg a völegény nevében.

A debreceni rendőrség nyomozása most érdekes fordulatot hozott az ügy-

ben. Kovács Gusztáv detektív előkerítette vidékről a leány fivérét, aki elmondotta, hogy nem is tudott húga házasságáról és semmi része nincsen abban. A fiatal embert szembesítették az anyakönyvi hivatal tisztviselőivel és íráspróbat véve tőle összehasonlították aláírását az anyakönyvben szereplő aláírással és kétséget kizáróan megállapították, hogy a menyasszony nem saját fivérével ment az esküvőre. Ebben a pillanatban az látszik legvalószínűbbnek, amit a leány állít, hogy mégis a férjével kötötte meg a házasságot és csak hogy a fiút kimentse apjával szemben a kényes helyzetből, azért vállalta magára az ál-férjvel kötött házasság meséjét.

A rejtélyes házasságkötés titkát tehát még mindig nem sikerült megoldani. Könnyen megtörténhet azonban, hogy a tengerikülvagyó nőtt és egészen szokatlan bűntény rövidesen mégis megnyugtató befejezéshez érkezik. Ugyanis nemsokára megérkezik erre a világra egy kis ember, akit egyelőre még nem lehet kihallgatni, aki azonban lehetséges, hogy pusztá megjelenésével megbékíti a zord atyát, az ingatag férjet és a nehéz helyzetben levő szerelmes leányt és derűs happy-endet varázsol a szerelemmel kezdődött, aztán rejtélyes bűntüggé változott esetben.

— Műsoros leányköri est. Az Árpádtéri Árva Bethlen Kata Leánykör február 15-i kitűnően sikerült műsoros estjét március 1-én délután 5 órakor megismétli a gyülekezeti teremben (Kassa út 12. földszint 1.) játékosan célra.

* Valtay tánciskolában minden szerdán 9—12-ig iparosok részére osztánc, Kossuth 11.

— Tengeridrágítás miatt került a debreceni törvényszék elé Kovács Gáborné miképercsi asszony, aki a vád szerint 8 fillérrel adta nagyobb áron a tengerit, mint a hivatalos ár. Dr Lévy Zoltán védő bizonyította a bíróság előtt, hogy a líterenként eladott tengeri nemesített vetőmagot volt és azt mint vetőmagot vették meg. A szakértő igazolta, hogy a vetőmagnak magasabb az ára, mint a rendes tengeri ára. A bíróság felmentette a vád alól Kovács Gábornét.

* Vegyen debreceni hadtörökantsorsjegyet. Darabja egy pengő. Ezer értékes nyeremény. A nyeremények egy része megtekinthető a városháza épületében levő Tóth Gyula cég vasnagykereskedés kirakatában. Sorsjegyek a HONSZ, Kossuth ucca 43. szám alatti székházában, a Debreceni Ujság kiadóhivatalában és a trafikokban még kaphatók.

— Eljárás indult a debreceni Lebovics szálloda ellen, mert Menyhárt Ferenc kolozsvári rendőrfelügyelő feljelentést tett, hogy a 3.50-es szobáért 5.60-at kért egy éjszakára. A szoba megállapított árát a nyomozás adatai szerinti egy pengővel lépte túl a szállodás.

— Európának a legújabb számítások szerint 524 millió lakója van. A férfiak száma kisebb, mert a nők száma 14 millióval mulia felül a férfiak számát.

— A kabai kiserdőben, mely Kovács Ákosné földbirtokához tartozik, tolvajok jártak és elhordtak 69 csomó gallyat 800 pengő értékben. Fialat fatörzseket is baltáztak ki az akácusból. A csendőrségi nyomozás szerint a lopást 22 tetélteni napszámok követte el, akik a szigorú télidőben dézsmálták az erdőt. A fatolvajlás ügyében megindult az eljárás.

— Hetvenhétéves korában szánta magát a halálra Kovács Józsefné terestényi lakos, aki az udvarán levő kútba ölte magát. Órák mulva vették észre és mire kihúzták a nyolcméteres kútból, már meghalt.

— Internálai fogják a kerékpártolvajokat. Éliássy Sándor rendőrfőkapitány Budapesten egy esettel kapcsolatban elrendelte, hogy a jövőben a kerékpártolvajokat internálni kell minden egyes esetben. Az indoklás az, hogy kerékpárt rendszerint dolgozó szegény emberek használnak és így érzékeny kárt okoznak a tolvajok a szegény munkásoknak. Az internálás tehát szociális célt szolgál, megvédi a szegény dolgozókat.

— Rókát akart füstölteni Veréb Lajos 15 éves törökszentmiklósi fiú és leventepuskáját is magával vitte a mezőre. Az egyik kiugrott rókára löni akart, de megbollott és a golyó a saját hasába fúródott. Életveszélyes állapotban vitték a fiút kórházba.

— A kecskeméti törvényszékre 2000 sértett kapott idézést. Brandstaedler Károly 36 éves grafológus, akit már többször ítétek el, sokszorosított analíziseket küldött rendelőknek 1.50—2 pengős árban. A városban megtévesztett, becsapott emberek megjelenése alapján vonják ismét kérdőre a „kiváló grafológust“.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

GYÁSZROVAT

Kerégyártó István 77. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Lakás: Bellegelő 318. Temetését Bartha vállalata végzi.

Szüles Pityuka 4 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Péterfia u. 53. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Jóna Istvánné Jámbor Erzsébet 90 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Kossuth uccai templomból, a Kossuth uccai temetőben lévő családi sírboltba. Lakás: Kossuth u. 54. Dankó temetkezés.

Porcsin Jánosné Szentpétery Julianna 52 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a harmas ravatalozó temetőből. Lakás: Böszörményi út 42. sz. Gebauer-cég rendezi.

Egy szovátai gazda felesége ötödjére hozott világra ikreket

Szovátán Kilyéni Sándor gazda és felesége abban a különös szerencsében részesülnek, hogy már évek óta folytonosan párosával látogtatja meg a golya a boldog házaspárt. Mostanáig már négy esetben születt ikreket Kilyéni Sándor derék felesége s az utóbbi időben újra a golya érkezését várta.

Legnagyobb meglepetésre ezúttal is párosával érkezett a golya és Kilyéni Sándorné ismét ikreket születt, két egészséges fiúgyermeknek adott életet. Ilyenformán a Kilyéni-családban már öt ikerpár van és a boldog szülők arra készülnek, hogy a legkisebb ikrek keresztelője alkalmával méltó módon ünnepeljék meg a páratlan rekord elérését.

Ezek szerint a társadalmi egyesületek is a derék székely házaspár támogatására sietnek és jelentős jutalomban részesítik a boldog anyát.

— Ismeretlen halott esavargót találtak Budapest határában. A palkányok lakmározták a holttestből s már alaposan szétrágták testét. A vizsgálat az ügyben folyik.

— Az égő istállóban pusztult el Tattarka János 47 éves ónodi hajásár. Olyan mélyen aludt, hogy még arra sem ébredt fel, amikor lobogva égett az istálló a társai által eldobott gyufától. Társai menekültek.

— Hirdetmény. Értesítem a város érdekelte lakosságát, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter 5141—1942. eln. szám alatt az 1942—43. tanévre a m. kir. honvéd hadapródiskolák első évfolyamába való felvételi céljából pályázati hirdetményt bocsátott ki. A pályázati hirdetmény a Budapesti Közlöny 1942. évi február hó 1-i 33. számában jelent meg. Polgármester.

* A MANSZ fűtőnek csoportja ma este 8 órai kezdettel műsoros táncosestélyt rendez a Vöröskereszt javára a Szárnyaskerék Otthonban (Hunyadi-utca). Mindenkit szeretettel hív és vár az elnökség.

— A Győri Sport Egyesület, az ETO kimondotta, hogy a keleti harcokban hősi halált halt atlatájának, Szapáry Ernőnek emléket állít. A sporttelepen állítják fel a rohamsisakos honvédet ábrázoló, hat méter magas emlékművet.

Béautót olcsón

33-18 telefonon rendeljen
Uj kocsi

Istentiszteletj rend a református templomokban: Nagytornomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Gönczy Sándor. — Kistornomban délelőtt 10 Mezey Béla, fél 12 dr. Soós Béla, délután 5 Balázs Zoltán. — Kossuth uccal tornomban délelőtt 10 Baja Mihály, délután 5 Acs Mihály. — Károlyi Gáspár-téri tornomban délelőtt 9 Peleskey Károly, délután 4 Sulyok Kálmán. — Ispótyai tornomban délelőtt 10 Birinyi János, délután 5 vitéz Alföldy Ernő. — Árpád-téri tornomban délelőtt 10 dr. Hegyaljai Kiss G. délután 3 dr. Erdei Mihály. — Homokkerti tornomban délelőtt 10 Kovács J. délután 5 Duscza Ferenc. — Nyilas-télepi tornomban délelőtt 10 Magi István, délután 3 Orosz János. — Csapókerly tornomban délelőtt 10 dr. Dancsházy Sándor, délután 3 Balogh J. — Kerekestélepi tornomban délelőtt 10 Szilágyi László, délután 3 Fentős Tibor. Dóczy József ucca 2. szám, délelőtt 11 Konecz Zoltán. — Augustus szanatórium délelőtt negyed 10 Püsky Imre. — Egyetemi klinikák Szentes László, Konecz Zoltán. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 Kecskes József. — Téglás-kerti állami iskolában délelőtt 10 Sárközy Lajos. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 Kovács Árpád. — Wollafkatelepi olvasóköri tornomban délután 3 Duscza Ferenc. — Fémipari iskolában délután 6 Uray Sándor. — Tanyai istentiszteletek: Kismaacs délután 2 Tömör Lajos. — Pallag délelőtt 9 Erdei Károly Ondó I. Kádár üdő délelőtt 10 és Cucca délután 3 vitéz Szabó Endre. — Szepes délelőtt 9 és Hosszúpályi út délután 2 Papp Géza. — Károlyi Gáspár-téri tornomban délelőtt fél 11 órakor gyermekistentisztelet: Sulyok Kálmán.

— **A román katolikus templomban és kápolnában** rendes vasárnapi mise-rend. A lelkesi beosztást ma eszközlik.

— **A gör. kat. templomban** reggel negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák-mise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, d. u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vespernye és böjti ájtatosság szentbeszédével. A nagyböjt minden pénteken d. u. 6 órakor rózsafüzér ájtatosság, fél 7 órakor szentbeszéd és szentségimádás.

— **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24. sz. alatt levő unitárius templomban f. e. március hó 1-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentisztelet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál dr. Csiki Gábor, budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. Istentisztelet után rendes tavaszi közgyűlés lesz. A templom fűtve van.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai ifjúsági istentisztelet, prédikál: Dönsz Tivadar vallásitanító-lelkész. — Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Predikál: Sexty Zoltán szörvény-lelkész. Este 5 órakor esti istentisztelet prédikál: dr. Pass László tb. esperes-lelkész.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccal imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaóra, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-8-ig prédikáció és Úrvacsoraosztás. Szerdán este 7-8-ig biblióra. Péntek este 7-8-ig imaóra.

— **A kereskedelmi miniszter** rendeletet adott ki a kávémérésekben a leves kiszolgáltatásának engedélyezéséről. A rendelet szerint az eddig engedélyezett ételeken és italokon kívül legfeljebb kétféle levest szabad kiszolgáltatni. A kávémérésekben csak rántott levest, továbbá rántással készült bab, borsó, lencse, burgonya, paradicsom, vagy más főzeléklevest szabad kiszolgáltatni. A levesbe aprólékot, húst, csülköt, továbbá oldalast, vagy egyéb húsműt nem szabad belefőzni, gombócot, galuskát, csipetkét, tarhonyát, vagy egyéb száriott fészta.

— **Érdekes közvetítést** adott csüörtökön este a finn rádió: a mikrofonon keresztül az első tűzvonnalról üzenetek a finn katonák otthon lévő családjuknak. A személyesen elmondott üzenetek élénk fényt vetettek a hős finn katonák bátor-ságára és mély lelkivilágára.

Lejátszák a vasárnapi NB mérkőzéseket

A MLSZ pénteken délután a NB I. osztályú egyesületek képviselőivel megvitatta a német-magyar labdarúgó mérkőzés elhalasztása folytán keletkezett helyzetet. Az értekezleten úgy határoztak, hogy valamennyi vasárnapra kisorsolt mérkőzést megtartják, kivéve azt az esetet, ha a játékvezető valamely pályát bajnoki mérkőzés céljára alkalmatlannak minősít. A BLASZ értesíti taggyűléseit, hogy március hó 22-ére kisorsolt összes mérkőzéseket március 15-én kell lejátszani.

Holnap lesz az Oláh Gábor ezüstkoszorú ünnepély

Móricz Zsigmond ma délután érkezik Debrecenbe

Az Oláh Gábornak adandó ezüstkoszorú a mai napon is látható a Kontsek Kornél divatru üzlet kirakatában. Tegnap igen sok nézője akadt a művészi formájú, hatalmas koszorúnak.

Móricz Zsigmond a déli gyorsvonattal érkezik Debrecenbe. Az állomáson a Csokonai Kör vezetősége és az író barátai fogadják.

A Csokonai Kör az ezüstlevelek készítői közül ma a következő neveket közölte velünk: dr. Papp Károly egyetemi ny. r. tanár, dr. Sz. Kun Béla egyetemi ny. r. tanár, dr. Vásáry István ny. polgármester, országgyűlési képviselő, dr. Erdős Károly egyetemi tanár, Csobán Endre főlevéltáros, dr. Ternay Kálmán középiskolai tanár, vitéz Szabó Gábor szakiskolai igazgató, Oláh István tanár, festőművész, a testületek közül: Tisza István Tudományos Társaság, Ady Társaság, Tiszántúli Szépművés. Céh, a Magyar Kir. Állami Felsőipariiskola Baross Gábor Önképzőköre.

A rendezőség újból kéri az egyesületeket és magánosokat, hogy az ünnepi ülésen való részvételüket legye-nek szívesek Csobán Endre főlevéltárosnál (városbáza fsz. 6., telefonszám 11-30) bejelenteni. Csak így lehet elkerülni a torlódást és a túlszűréséget.

Fuszénmérgezést szenvedett két ember ittforrasztás közben

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a Hatvan ucca 1. sz. alatt levő püspöki palota liftpiaccsében.

Bőr Lajos 31 éves műszerész, Szoboszlai út 4. szám alatti lakos és Balogh András 15 éves lakostanuló dolgoztak huzamosabb ideig a lift forrasztásán. A forrasztás közben összegyűlt fuszéngáz lassan betöltötte a pincét és észrevétlenül mérgezést okozott. A fuszéngázmérgezés következtében 11 óra után néhány perccel Balogh András elvesztette eszméletét. Bőr Lajos is heves rosszullétet érzett, azonban bár nem tudták ennek okát megmagyarázni, ösztönszerűleg többször kiment a levegőre és így nála enyhébb alakban jelentkezett a fuszéngázmérgezés. Mikor Balogh Andrásról súlyos kóros jelesekkel mutatkozott a mérgezés, értesítették a mentőket, akik Balogh Andrásról súlyos kísérő jeleklínikára szállították, ahol kezelés alá vették. Állapota súlyos. Bőr Lajos rövid kezelés után jobban lett, így nála nem vált szükségessé a klinikai felvétel.

* **Schaff tánciskolájában,** a Koronában március 2-án új tanfolyam kezdődik. Minden esütörtökön és vasárnap összlénc.

— **Elsőtétítési gyakorlatok a Perzsa öbölben.** A Perzsa öböl partján fekvő basrai kikötőben Bagdadból érkező hírek szerint a jövő héten első ízben rendeznek elsőtétítési gyakorlatokat. Ez az intézkedés arra vall, hogy az iráni brit-szovjet megszálló hatóságokat egyre nagyobb mértékben nyugtalanítja a japánok előrenyomulása.

— **Ha gyomrát túlterhelte és ennek következtében emélgést és hányingert érez,** igyek minél előbb egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az egész tápcsatornát gyorsan és alaposan kitisztítja és csakhamar kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

Közérdekű levél

A járdák tisztántartása

A DEBRECZEN tegnapelőtti számában közlemény jelent meg a „Járdák tisztántartása” tárgyában. Ennek egyik mondata így hangzik: „de főleg külső kerületeiben, bokáig érő latyak borítja a gyalogjárót.”

Vannak esetek, amikor a háztulajdonos az oka ennek, de legtöbb esetben azon nem törődömség az okozója, melylyel kezelik a külső területeket. Járdák csak imitt-amott vannak. A gyalogjárók sok esetben alacsonyabban fekszenek, mint a szekerűt, ilyen helyen kárbavész minden fázadozás, mert a víz a gyalogjáróra folyik vissza.

Egy néhányan magunk készítetünk gyalogjárót salakból, s hogy a víz ne álljon meg rajta, egy teknőszerű mélyedést ásattam a járda szélére, amikor is egy hatósági közeg elrendelte annak azonnali betömését. Ilyen olvadásos időben pedig, amikor a gyalogjáró anyaga nem kemény anyagból van, hanem futó homokból, nincs rá mód, hogy a „latyak” ellen bármit is tehesünk.

A Luther ucca egy darabján van ugyan árok, de ott a szeker kerékről leomló sár képez gátat a víz lefolyásának úgyhogy sokszor magam megyek a harmadik uccából egy ásóval levezető csatornát készíteni.

Hazafias üdvözléssel: **Előfizető.**

— **A helyizek levezetésének megkönnyítésére** a kormány rendeletet adott ki, amely lehetővé tette a hosszadalmas közigazgatási eljárás mellőzésével vízvezető csatornák és árkok létesítését.

— **Ajtai Nagy Gábor** dr. közjegyző, az Erdélyi Párt nagybányai fagozatának elnöke, református fogadnok 64 éves korában elhunyt.

— **Csökken a bankjegyforgalom.** A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a február 23-i kimutatás szerint a február 15-i forgalommal szemben 46.4 millió pengővel 1848.5 millió pengőre esökkent.

— **Pestis Kínában.** Csangkaisek kormány uralma alatt álló kínai tartományokban nagy gondot okoz a pestisjárvány.

— **Ökölvívó válogatott** versenyt rendeznek Budapesten március 8-án, melyre meghívást kapott a debreceni Daray is. Daraynak Torma I-el, vagy Csapogyaival kell megmérköznie. A válogató verseny a svájci mérkőzésre szóló előkészület. Daray módszeresen készül s hír szerint kitűnő formában van.

— **Az Árpádtéri Árva Bethlen Kata** Leánykör sikeres mozgalmat indított Csáki Mária kisleánykört tag mülbábnak elkészítésére. Az egyházzés Állandó Bizottsága a február 26-án tartott ülésén a Leánykör szép kezdeményezését jóváhagyólag tudomásul vette. A kisleánykört tag mülbábnak költségére eddig a következő adományok folytak be: Árva Bethlen Kata Leánykör 30 P, Kassaiti lakos 5 P, Jó barát 5 P, özv. Madarász Gyuláné 50 fillér, dr. K. B.-né 5 P, özv. Halász Lajosné 5 P, Orgován László 2 P, Harsányi Imre 2 P, özv. Nagy Ferencné 20 P, Szabó Gábor 10 P. — A szíves adakozónak a Leánykör ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja. Az összegnek a kétharmad része összegyűlt, reméli a vezetőség, hogy a többi is össze jön, mire március végére a mülbáb elkészül. A Leánykör március 1-én a gyülekezeti teremben (Kassa út 12, földszint 1. sz.) megismétli február 15-i műsoros estjét.

— **Spanyolországban** az idén ünneplik Amerika felfedezésének 450-ik évfordulóját. A jubileum alkalmából földrajzi kongresszust rendeznek Spanyolországban, kiállítással egybekötve, melyen különösen Spanyolország teljesítményét domborítják ki.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton délután: **Nótás kapitány.** Felőes helyárak.
Szombaton este: **Kolozsvári dárídó.**
Vasárnap délután és este: **Kolozsvári dárídó.**

Kolozsvári dárídó

Az irredentizmus színpadra vitele mindenkor kényes feladat elé állítja a színpadi szerzőt még akkor is, ha a darabnak nem kell kitaposott úton haladnia. Még kényesebb a feladat akkor, ha sablonkeretbe kell foglalni a szerzőnek a mondánivalóját. Márpedig az operett minden rugalmassága mellett is kötött s e körülmény eleve kizárja az irredenta operett sikeres felépítését. **Szeffedin Szeffet bey** jóindulatú törekvéssel igyekszik nehéz témakörében sikeres szöveggönyvet adni s operettszerűvé tenni elhithető erővel a darab meséjét, mégis az az érzésünk, hogy nem volt szerencsés vállalkozás ennek a kényes igényű elgondolásnak operettbe való erőltetése. Két évtized — amit a darab meséje átfog — nagy idő; a gyerekekből felnőtt, az ifjakból öregemberek lesznek ez idő alatt. A cselekmény így természetesen esik s hiába minden hazafiasság, érezzük a két évtized súlyos megpróbáltatásainak egész sorát.

A darab zenéje tapogatózás, felszínes értékű. **Dr. Soproni Ehringer József** és **Schack Manka** próbálkozása mondánivalóban szintelen és erőfeln s hiányzik a vonalvezetés céltudatos-sága is. Ezen a zenén a mesterségheli tudással készített hangszerelés sem sokat segít.

A vitéz Jakabffy-társulat gondos igyekezettel s lelkes színészmunkával próbálja sikeressé tenni a Kolozsvári dárídó előadását. **Antal Ilja** jó formálós erővel mintázza a két évtized időtávlatába állított Marika alakját. **Földessy Lilla** kissé passzív szerepének nehézségeit císrendű játékrutinnal hidalja át. **Harasztossy Irén** kedves közvetlenséggel s elhithető erővel játszik. **Soltész Mária** kedvesen fiatalos. **Márkus Lajos** férfias ízzel, könnyed eleganciával és meglehetősen hangyvári őszinte sikeres alakítást nyújt. **Szokoly Gyula** rátermett tehetsége, vérbeli játékrutinja és kiváló tánc-készsége hiánytalanul érvényesült. **Lendvay Lajos** mértéktartó ízléssel mozgott Szentkereszthy professzor szerepében. **Rogoz Imre** sok aravrólással formálta a pedellus mindig rokonszenves alakját. **Zách János** sikerült alakítása figyelmeztelt. **Krémer Böske** és **Erdélyi László** játéka rátermettséget igazol. Kisebb szerepekben **Katona Emmi**, **Bódy László**, **Sándor István**, **Pálffy Béla**, **Baranyai István**, **Nagy Ilona**, **Felföldy Imre**, **Zádory István** és **Kovács István** egészítik ki az együttest.

A harmadik felvonásban felvonuló honvédszakszertűntető szeretettel percekben át ünnepelte a közönség.

A darab rendezése gondosságról tanuskodó. **Fest Vidor** karnagy biztos kézzel látja el a zenéi vezést.

Magyar Gyuszi és zenekarának színes és élvezetes szép játéka megérdemelt sikert aratott a darab szerenád-jelenetében. (—63.)

A színházi iroda jelenti:

Ma szombaton két előadást tart a színház: délután filléres helyárakkal **Márkus Lajos** felléptével a **Nótás kapitány**, este a nagyszerű, gyönyörű operett, a **Kolozsvári dárídó** kerül előadásra.

Vasárnap délután és este: a **Kolozsvári dárídó**. Hétfőn este az első méssékelt helyárú propaganda előadás keretében: **Cigánybáró**.

A **Kiss Manyi**-esték jegyei már előjegyezhetők.

VIGSZÍNHÁZ. „**Bob herceg**”. Huszka Jenő örökszép operettjét jól oldották meg filmen és szinte elképzelhetetlen hogy ez a gazdag, jelmezes darab, hogy tudott most filmre kerülni, hiszen tömésen áldozatokkal járt az előállítás. Érdekes ötletes és kitűnő szereplőgárda alakításában még új is mert egészen más „**Bob herceget**” kaptunk. **Sikere van.**

A Nemzeti Munkaközpon- és a Hivatásszervezet állásfoglalása és felhívása

A Nemzeti Munkaközpon-
és a Hivatásszervezetbe tömörült
magyar munkásság a fővárosban tar-
tott vezetői értekezletén foglalt állást
a közeljövő nagy eseményeivel kap-
csolatban.

A NMK felhívással fordul az ország
nemzeti érzelmi munkásságához és
ebben hangoztatja, hogy a bolseviz-
mus ellen most folyó harc nemcsak
Európa, de a magyarság független-
ségéért is folyik. A bolsevizmus el-
akarta söpörni Magyarországot és ha
ebben a szövetségesek és a magyar
haderő meg is akadályozták, mind-
addig, amíg a bolsevista-rendszer tel-
jesen meg nem semmisül, fennáll an-
nak lehetősége, hogy a kommunista
világrénd a maga irtózatossá nyomorá-
val elárasztja a mi földünket is. Ez
ellen küzdeni minden magyar ember-
nek szent kötelessége. A magyar mun-
kásság egyszer már elszenvedte a
bolsevista átkot, most újból bátor ka-
tonája akar lenni a belső arcvonalnak
és lelkes küzdőtársa a tűzvonalban
álló magyar vitézeknek. A felhívás
végül a bujtató propaganda és sza-
botálás elleni kíméletlen harcra hiva-
lja fel a munkásságot.

A Hivatás Szervezetbe tömörül ma-
gyar munkásságnak mintegy három-
száz vidéki kiküldöttje hasonló érte-
lemben foglalkozott a közeljövő ese-
ményeivel. Az értekezlet állásfoglalá-
sát ünnepélyes nyilatkozatban tették
közzé, amely hangoztatja, hogy el-
érkezett a szociális népi megújulás és
a szentistváni birodalom építés órája.
A nyilatkozat ugyancsak utal a bolse-
vista veszedelmre és hangoztatja,
hogy a Hivatás Szervezet tábora ké-
ssen áll kötelességének teljesítésére,
nemcsak azért, hogy a civilizáció el-

lenségét megtörje, hanem azért is,
hogy a béke bekövetkezésével meg-
valósuljon a szociális igazság, az ará-
nyos jövedelemelosztás, valamint a
munka, családi élet jogainak diadala.

— A „Gönczy“ Egyesületben Fekete
László h. igazgató, a művész tanító
tartott módszeres értekezést a debre-
ceni tanítószáz számos tagja jelenlé-
tében. A VIII. osztályú népiskola rajz-
tananyagát mesteri módon dolgozta
fel az értekező tanító. Előadásához
többen hozzászóltak. Az értekezlet el-
határozta, hogy egy rajztanfolyamot
szervez, melynek vezetésére Fekete
Lászlót kérte fel. Hétfőn, március
2-án délután 5 órakor Gergely Ilus
gyakorlóiskolai tanár tart előadást a
„Beszéd- és értelemgyakorlat“ köré-
ből.

— A Szent Erzsébet Egylet vasár-
nap délutánján, amelynek eredeti ér-
dekességi műsorát már közöltük, je-
gyek ma egész nap és holnap délelőtt
az Apolló mozi pénztáránál válthatók.

— Tömeges metilalkohol-mérgezés
a kürtösi határállomáson. Bukarestből
jelenléti a kürtösi határállomáson a
rakodómunkások egyik vagonból me-
tilalkoholt szereztek és azt szétosztot-
ták barátaik és ismerőseik között. Ed-
dig ötven meghaltak, soknak állapota
reménytelen, páran megvakultak. A
vizsgálat folyik. (MTI.)

Szerkesztői üzenetek

TÖBBEKNEK!

Panaszokat a HÉV igazgatóságához
továbbítottuk, minden bizonnyal az
orvoslása meg fog történni.

N. N. (Hatvanuccal kert). Panaszos
levelét nem közölhetjük, de illetékes
helyre eljuttattuk, ahol megígérték,
hogy vizsgálat tárgyává fogják tenni
az ügyet. A panasz versbeöntése érde-
kes.

jegyzett értékpapírok: 49,450.66 P. Értékpapírok együtt 685,888.50 Váltótárca 16,183.682.02 P. Adósk: 2,366,515.16 P. Állami könyvvadászat: 112,841.81 P. Jelzalogos kötelezvény kölcsönök 1,421,613 P 64 f. Átalakított törlesztéses kölcsönök: 55,770.72 P. Ingatlanok: 1,399,616 P 06 f. Berendezés és felszerelés: 6,917.01 P. Egyéb vagyontételek: 6,257.77 P. Átmenő tételek: 61,392.89 P. Összesen: 23,073,040.74 P. Óvadékok és kezességek: 734,422.55 P. Ellismert válalati nyugdíjpenztár értékei: 563,545.23 P.

Teher: Részvénytőke: 760,000.— P. Tőketartalék: 266,418.22 P. Tartalék-
alap: 10,000.— P. Egyéb alapok: 7,290.80 P. Ingatlan értékesítési tartalék: 16,000.— P. Értékkülönbözeti tartalék: 49,133.76 P. Betétek: Takarékbetétek: 3,272,796.65 P. Folyó és csekkszámra betétek: 2,198,864.45 P. (betétek együtt 5,471,661.10 P). Visszleszámitolt váltók: 8,468,283.50 P. Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület: 2,393,343.81 P. Hitelezők: 3,483,782.86 P. Engedményezett kölcsönök: Jelzalogos kölcsönök: 1,358,026.19 P. Átalakított törlesztéses kölcsönök: 47,979.87 P. (Engedményezett kölcsönök együtt: 1,406,006.06 P). Fel nem vett osztalékok: 867.50 P. Beruházási hozzájárulás függőszámla: 5,999.18 P. Egyéb teherkételek: 14,845.06 P. Átmenő tételek: 637,616.80 P. Nyereség: 81,792.09 P. Összesen: 23,073,040.74 P. Óvadékok és kezességek: 734,422.55 P. Ellismert válalati nyugdíjpenztár: 563,545.23 P.

Eredményszámla:

Kiadások: Kamatterhek: 702,896.34 P. Fizetések, nyugdíjak, kezelési és egyéb költségek: 235,472.99 P. Ingatlan karbantartás: 12,299.56 P. Adók és ille-
tékek: 143,662.43 P. Jótékony adomá-
nyok: 2,929.42 P. Leírások: 10,420.19 P. Nyereség: 81,792.09 P. Összesen: 1,189,473.02 P.

Bevételek: Nyereség áthozat 1940
évről: 22,129.56 P. Kamat és egyéb jö-
vedelmek: 1,000,706.79 P. Jutalékok és
díjak: 70,090.14 P. Ingatlanok jövedel-
me: 96,546.53 P. Összesen: 1,189,473.02 P.

Debrecen, 1941. évi december hó 31.
napján.

Az Igazgatóság.

Megvizsgálta és rendben lévőnek ta-
lálta
A felügyelőbizottság.

Milyen készleteket tarthat rak'áron a kereskedő?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító bu-
dapesti jelentése szerint számos tár-
gyalást folytattak az elmúlt hetekben
különböző csoportok — különösen a
textil és az élelmiszer szakmában —,
hogy milyen készleteket tarthat rak'tá-
ron a kereskedő anélkül, hogy áruhal-
mozási követne el. A megbeszélések
eredménytelek maradtak, mert a
részvevők nem tudták szabatosan
meghatározni a normális kereskedői
készlet fogalmát. Ma a helyzet az,
hogy úgy a közellátási miniszterium,
mint a többi illetékes hatóság érvé-
nyesnek tekintik eredeti álláspontjuk-
at, amely szerint mindennemű kész-
letgyűjtés tilos és a kereskedőnek áru-
sítania kell teljes árukészletét. Addig,
amíg árukészlete van, a kereskedő
tartozik kiszolgálni, ha esetleg szű-
kebb keretek között, alkalmi vevőjét
is. A kereskedő tehát nem tehet lénye-
ges különbséget az úgynevezett alkalmi,
vagy rendez vevő között, mert az
ilyen megkülönböztetés visszaélésre
vezethet.

Illetékes helynek ez az álláspontja
nyilván szociális szempontból fakad,
mert úgy véli, hogy bármilyen kész-
letgyűjtés megengedésével a tőkével,
vagy hitellel jobban ellátott kereske-
dői rétegek különének előnyösebb
helyzetbe az anyagilag gyengén meg-
alapozott, rendszerint újabb alakulást
kereskedői rétegekkel szemben.

Nem minden igaz, ami kiszámítható

A Magyar Biztosítástudományi Társu-
lat február 19-i teljes ülésén dr
Altenburger Gyula egyetemi c. ny. r.
tanár, a társulat elnöke tartott nagy
érdeklődéssel kísért előadást „A bizto-
sítás matematikájának ismeretelméleti
jelentősége“ címen. Előadásában fog-
lalkozott az okság törvényének a sta-
tisztikai vizsgálatok alapján szüksé-
gessé vált új megfogalmazásával és
érintette a szabadakarat problémáját
a biztosítások megkötésének és abba-
hagyásának vonatkozásában. Továbbá
rámutatott arra az éles különbségre,
mely a számolás és a matematika kö-
zött megnyilvánul: nem minden igaz,
ami kiszámítható — mondotta a többek
között. Végül párhuzamot vont a filo-
zofiai ismeretelmélet és a biztosítási
matematika között. A magasszínvo-
nalú előadást a hallgatóság hálás tap-
sokkal, az ülésen elnöklő Gebhardt
Domonkos, a társulat ügyvezető el-
nöke pedig néhány közvetlen, meleg
szóval köszönte meg. A nagy feltűnést
keltő előadást különben a Magyar
Biztosítástudományi Szemle március
1-i száma teljes szövegében közölni
fogja. (MVS.)

Mi újság a budapesti élelmiszer nagyvásártélepen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító bu-
dapesti jelentése szerint február 20-tól
26-ig az élő és vágott baromfi, vala-
mint a tojáspiacon továbbra is válto-
zatlanul a hivatalosan megállapított
legmagasabb árak voltak érvényben.
A zöldség- és főzelékfélék piacán a
kelkáposzta ára 5, a melegágyi fej-
saláta ára pedig 10 fillérrel emelke-
dett. A többi árucikknek az árváltozás
a 2 fillért nem haladta meg. A gyümölcs-
félék piacán a narancsok közül
a vörösbélű ára 10, a sárgabélű ára 25
fillérrel emelkedett, viszont a manda-
rín és a közönséges fajtajú alma ára
10, a nemes fajtajú körte ára pedig 30
fillérrel csökkent kilónként.

3065—1942. Vh. sz. Árverési hírdet-
mény. Pk. 28619—1939. Bírósági
útgyszám. Alulírott bír. végrehajtó
közhírré teszi, hogy a debreceni kir.
járásbíróság 7055—1939 sz. végzésé-
vel 145 P 90 fillér és jár. iránt dr Se-
bestyén Lipót debreceni ügyvéd által
képviseelt Tükrössy Richárd javára
debreceni lakos ellen elrendelt végre-
hajtás során bíróilag lefoglalt és ki-
nem igényelt 2700 P becsértékű in-

DEBRECZEN

7. OLDAL
1942. II. 28.

gókra az árverés (fenti tőke hátr. 145
P 90 fillér tőke, a végzés szerinti kam-
mat és megállapított és az ezutáni
költség — illetve összegek levonása
után —) a még fennálló tartozás be-
hajtása végett a helyszínre: Debrecen-
ben, Mester ucca 14. szám, 1942
évi március hó 3. napja délelőtt fél 11
órájára kitűzték, amikor a legtöbbet
ígérőnek készpénzfizetés mellett,
szükség esetén becsáron alul is el-
adatnak a lefoglalt vegyes bőrárúk s
egyéb ingók. Ezen árverés a fenti in-
gókra jogerős kielégítési zálogjoggal
bíró többi végrehajtótól, mint csatlá-
kozók javára is a még fennálló köve-
teleseik erejéig — az 1908. XLI. tc.
20. paragrafus alapján — ezennel
kitűztetett. Debrecen, 1942 február 10.
Rákóczy, kir. bír. végrehajtó.

SPORT

Budapesti testvércsapatával játszik vasárnap a DVSC

Vasárnap fővárosi csapat vendég-
szerepel Debrecenben, a Budapesti
VSC kitűnő képességű együttese ját-
szik a DVSC-vel, délután 3 órai kez-
dettel a nagyerdei Stadionban.

A DVSC eddig még hétről-hétre ke-
resgélte csapatát. A bajnoki idény
megkezdéséig hátralevő két mérkő-
zésen most már azt a csapatot akar-
ják szerepeltetni, amelyik a bajnoki
rajtnál szerepel.

A DVSC vasárnapi összeállítására
valószínűleg: Keskeny, Csokai, B.
Nagy, Orosz, Gere, Zilahy, Sidlik, Be-
recz, Szabó, Mester, Serfőző lesz.

A mérkőzést Páll Antal vezeti, míg
az egyőrai kezdettel lejátszásra kerü-
lő DVSC II.—D Húsos mérkőzés Piller
játékvezető vezetésével kerül le-
játszásra.

A DVSC támadó sor ontotta a gó-
lokat, a Villanygyár elleni kétkapus
edzésen. Serfőző, aki a Villanygyár
csapatában balösszekötőt játszott
ezen a poszton kitűnően mozgott.

A debreceni játékvázlatok első ösz-
szefoglalást tartották a tavasz
idényen tegnap este. A barátságos
összejövetelen bírálták Karsai játé-
vezetőnek a DVSC—Nagybányai SE
mérkőzésen produkált játékvázlatát
teljes mértékben igazat adva a kitű-
nő játékvázlatnak a kiállításával kap-
csolatos intézkedéseért. A tartalmas
vita során Tamássy László kerületi
elnök, dr Csaba János, Farkas Iván,
Boross Béla, Piller József, Páll Antal
dr Thomas Henrik szólaltak fel. Kül-
ön érdeklődésre tart számot a jövő-
heti összefövetel melyen a keleti had-
színtérről a közelmúltban hazatért
Auer Kálmán tanár a kiváló sport-
ember a szovjet-orosz sportviszonyok
ról tart előadást. Az MLSZ rendelkezé-
zése értelmében a bajnoki rajt előtt a
játékvázlatok az egyesületekben veze-
tők, szurkolók számára előadásokat
tartanak. Debrecenben Szabó Kálmán
dr Thomas Henrik, dr Lengyel József
Farkas Iván, Sass Béla tartják az elő-
adásokat.

Szabaddá válik március elsejétől az
a játékos, akinek nem cserélték ki az
igazolványát. Ezideig a kerületben a
P MÁV, H Move, Dohányári SE nem
küldte be a játékosigazolványokat.

A mérkőzéseket március 15-ig
legalább három órákor kell kezdeni,
március 16—31-ig 3 óra 30 percre,
április 1—15-ig fél 4 óráig. A pontos
kezdetre nagy gondot kell fordítani.

Ifjúsági tornaszabványok. A Ma-
gyar Országos Torna Szövetség keleti
kerülete, március elsején, vasárnap
delelőtt fél 10 órakor a Piarista gim-
názium tornacsarnokában rendezi ez-
évi ifjúsági egyéni és csapat bajnok-
ságait. A nívónak ígérkező versenyben
a DTE és DEAC kitűnő ifjúsági
tornászai küzdenek majd az első-
ségért. A csapatbajnokság teljesen
nyílt, mert a két csapat között alig
van pontokkal kifejezhető különbség.
Az egyéni versenyben Balla Tibor, a
DEAC kiváló ifjúsági tornásza a fa-
vorit, de ellenfelei a DTE-ista Hor-
váth, Papp és a többi versenyző sze-

Közgazdaság

MEGHÍVÓ

A Debreceni Első Takarékpénztár
kilencvenhatodik
évi rendes közgyűlését
1942. évi március hó 7. napján délután
5 órakor

Debrecenben, az intézet hivatalos helyi-
ségében tartja, melyre tisztelt részvé-
nyeseinket ezúton hívjuk meg.

Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizott-
ság jelentése az 1941. üzletévről a mér-
leg- és eredményszámok bemutatásával
és határozat a tiszta nyereség hova for-
dítása tárgyában.
2. Határozat a felügyelőbizottság
1941. évi tiszteletdíjának megállapítása
tárgyában.
3. Határozat az igazgatóság és fel-
ügyelőbizottság részére a felmentés
megadása tárgyában.
4. Hat igazgatósági tag választása.
5. Négy felügyelőbizottsági tag vá-
lasztása.
6. Az igazgatóság és intézőbizottság
jelenléti díjának megállapítása.

Debrecen, 1942. évi február hó 25.
napján.

A Debreceni Első Takarékpénztár
Igazgatósága.

A mérleg és jelentések a mai nap-
tól kezdve a Takarékpénztár hivatalos
helyiségében megtekinthetők.
Figyelmeztetés! A közgyűlésen olyan
részvényesek bírnak szavazati joggal,
akik részvényeiket le nem járt szelvé-
nyeikkel együtt a társaság pénztáránál
vagy Berettyóújfaluban: Intézetünk
fiókjánál, vagy Budapesten a Pesti Ha-
zai Első Takarékpénztár Egyesületnél
a közgyűlés előtt legalább 3 nappal, te-
hát március 4-ig bezárólag letették.

A töredék részvényekből csak a je-
lenlegi egész részvénynek megfelelő da-
rab együttvéve biztosítja a részvénnel
kapcsolatos jogokat és azokat a töre-
dék részvény tulajdonosok csakis közös
képviselő útján gyakorolhatják.

Mérlegszám:

Vagyon: Pénzkészlet 182,259.95 P.
Girozámlán és pénzfizetéseknél fenn-
álló követelések: 590,285.21 P. Érték-
papírok: Államadósságok: 62,388.34 P.
Erdekkörbe tartozó vállalatok rész-
vényei 543,088.— P. Tőzsdén jegyzett
értékpapírok: 30,961.50 P. Tőzsdén nem

renként okozhat meglepetést. Különösen Horváth D. B. fejlődött nagyon sokat az utóbbi időben. Az idei csapatbajnokság lesz hivatva megmutatni, hogy mennyit fejlődtek és milyen eséllyel indulhatnak majd Debrecen legjobb ifjúsági tornászai a közel-

jövőben Budapesten megrendezésre kerülő országos ifjúsági egyéni s csapatbajnokságokban. A múlt esztendőben Debrecen tornászai nyerték meg az országos csapat és egyéni bajnokságot és reméljük, hogy tavalyi eredményeiket újból megismételhetik.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánossy magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

ALKALMAZÁST nyér férfi

Fiatalt fodrászsegéd felvétetik. Miskolc, Vargakert, Déli-sor 25. 584

Egy nyomdai kifutót azonnalra felvesszünk. Jelenkezés reggel 9-től a lap nyomdájában. 672

Portafülv felvétetik — Frohner-szállóháza. 223

Cipész munkásokat felvesszünk — Cipőgyár. Piac 71. 649

Kifutófiút azonnal felvesszünk 15-16 évesig. Piac 58. III. lépcső I. emelet 23. ajtó. 636

ALKALMAZÁST keres férfi

Izraelita fiatalember 1000 P kaucióval állást keres. Cím a kiadóban. 686

Irodai munkát vállal szerény fizetésért. keresztény tisztviselő. — „Sokoldalú” jellegre kiadóra. 630

ALKALMAZÁST nyér nő

Csecsemőgondozónőt — gyakorlattal bírót — keresek. Jelenkezés délután 2 és 4 között Fürst Lászlóné, Széchenyi 13. I. em. 610

Gyors- és gépirónőt felvesszünk. Gyakorlott elősorangú munkaerő jöhet tekintetbe. Konténer cipőüzlet. 592

Kiszolgálóleány, aki takarítást is vállal, felvétetik az Arany Bika kádfürdőbe. 641

Varróda ügyes segédleány azonnalra felvétetik. Piac 58. III. lépcső földszint. 666

Hölgyfodrászkiszasszony fiatal, aki a férfifodrászban dolgozik, azonnal helyre. Ajtó 26. 222

Masamód gyakorlott segédleányt és tanulókat fizetéssel azonnalra felvesszünk. Anny kalapszalom. 220

Angoranyúlkezelőnőt felvétetik. Hatvan 61. Földszint 4. 662

Etelhordó leányt felvesszünk. Bádógos I. 657

Kiszolgálóleány felvétetik cukrászdába. Péterfia 4. Cukrászda. 606

Könyvtűzetbe tanulóleányokat felvesszünk. Városi Nyomda. 583

Tanulóleány fizetéssel felvétetik az „Erzsóka” kalapszalomban, Szent Anna 6. 207

ALKALMAZÁST keres nő

Mosást vállalok. Takács Mariska, Bundi 5. 682

Fiatalt nő elmenne házzelvezetőnek. Jókai 3. 633

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Szakácsnő hosszú bizonyítvánnyal Erdélybe felvétetik. Rényi Andor, Miklós 4. 601

Perfekt mindenés főzőnő felvétetik kis családhoz jó bizonyítvánnyal. Fáy, Piac 71. II. 582

Bejárónő felvétetik parkettes lakásba. Vár 2. III. 2. 593

Főző tudó bejárónő, esetleg bentlakó, elsőjére kéttagú családhoz felvétetik. Singer, Nagyvárad-u. 4. 690

Mindenés bejárónőt felvesszünk. Magoss Gy. Lőr 24. 692

Bejárónőt jó bizonyítvánnyal 4 órai munkára felvesszünk. Kossuth 67. 683

Bejárónő felvétetik. — Kovács Mártonné, Piac 42. 680

Főző tudó mindenés rendszerelő, felvétetik. Péterfia 4. Cukrászda. 607

Tisztaságot szerető jó bizonyítvánnyal, főzéshez is értő bejárónő kéttagú családhoz felvétetik. Svetits bérlőház III. udvar I. em. a. 10. 674

Bejárónőt azonnal felvesszünk. Frenkel, József kir. hg. 58. 671

Csak jó családból való mindenest hosszú bizonyítvánnyal, aki a gyerekekhez is ért, márc. 1-re felvesszünk. Jelenkezés 11-4-ig Miklós 50. Balra 1-ső ajtó. 666

Szobaleány felvétetik március elsőjére. Jelenkezni lehet Hunyadi 16. 669

Ügyes, parkettes értő, jobbizonyítványú bentlakó felvétetik. Szipál, Piac 44. 225

Főző mindenés, 30-40 év közötti, két személyhez felvétetik. Csak hosszú bizonyítvánnyal jelentkezhet. Kifogástalan, erkölcsös legyen. Teljesen megbízható. Széchenyi 66. 661

Bejárónő mindenés család, közepkorú, jó bizonyítvánnyal felvesszünk. Adorján, Arany János 31. 656

Bejárónő felvétetik. Jelenkezés délután 2 órától Rothermere 16. 653

Mindenés szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik. Miklós 37. 646

Egy megbízható bejárónő délelőtti órákra felvétetik. Cím: Nógrády Mátyás-u. 2. 645

Jól főző, rendes, hisztia mindenés főzőnőt azonnali belépésre felvesszünk. Szent Anna 52. 1. ajtó. 642

Perfekt mindenés főzőnő kéttagú családhoz hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Fáy, Piac 71. II. 637 v.

Önállóan főző mindenest jó bizonyítvánnyal felvesszünk. Kossuth 16. 634

Bejárónőt, parkettes értő, délelőtti elfoglaltságra keresek. Baross 19. 623

Bejáró takarítónő felvétetik, ki volt már szállóházban, elsőjére. Pannónia szálló. 620

Megbízható kisleány könnyű munkára felvétetik. Jelenkezni délig Vörösmarty 2. 1. ajtó balra. 678

AJÁNLAT

Fonásra alkalmatlan angolászorból női és férfi kalapot készítő Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

Órajavitást vállalom s ócska órákat veszek. Schiffmann, Vendég u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Csipekfüggönyöket, valódi klópl anyagot, 450-300 szélesben, csipkeanyagokat, Rothermere u. 36. keresztempület. 616 4. 20

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 v

Varrógépet veszek, eladok cserélek, kölcsönzők. Javitást jóállással vállalom. Hívásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

Szappannak való zsírt szappanra becsereél Pál János szappanmester. Kölesei 8. 1573 3. 15

Koresolya 5 pengőtől, villanykörtesesre 30 fillér, gramofonlemez, csere, disztrágyák — Biró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Egyenruhát bizalommal rendeljen Tegdesnél, Kálvin-lér 19. Püspöki palota. 1093 5. 4

Nagyothallás és fülvizsgás praktikus gyógyításáról prospektust küld. Nemeti Mór, Nagyvárad, Beresényi Miklós 7. 138+

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliántot magas áron veszek. Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1869 3. 20

Amerikai szőlőképző gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni. 1641 v.

Fogaranyat, ékszert, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fränkl, Piac 56. 17779 4. 15

Üvegezett melegágyi kerékeket veszek. Cím a kiadóban. 599

Tejet napi állandó szállításra keresek. Szent Anna 66. Fűszerüzlet. 666

ÉLELMISZER, ITAL

Válogatott fajalma nagyban és kicsinyben 1 pengőtől kapható. Hatvan 41. 647 3. 1

Frissen érkezett fajalma egész nap nagyban és kicsinyben, fagyott alma olcsón, Széchenyi 22. 717 3. 1

Fűszerüzletbe állandó tejet keresek. Zámbo József, Homok 39. 548

OKTATÁS

Naményi gyorsíró, gépiróiskolában kezdő tanfolyam bármikor megkezdhető. Vasúti kezdemény Batthyány 1. 878 4. 4

Simai gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. — Államvizsga, 1555 3. 11

TÁRS

Társulnék 4-5000 pengővel rentábilis üzlethez, vagy óvadékos állásba mennék, nem ártja. Részletes levelet kiadóra. „Rentábilis”. 659

HANGSZER

Pianino, modern, kereszthúrú, alighasznált bérbeadó. Értekezni lehet Csapó 16. Keresztempület, Telefon 13-30. 643

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség. Előnyös árak. Hunyadi 2. 1106 5. 4

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben. Piac 71. 269 3 25

Komplett hálószobabútor teljesen jó állapotban eladó. Cím a kiadóban. 673

AUTÓ

Csepel 100-as segédmotoros kerékpár kitűnő állapotban eladó. Károly Ferenc József-út 21/b. 638

TÜZELŐ ANYAGOK

Száraz aprított tűzfűtő, elsőosztályú szeneket már 1 mázsától házhoz szállít Draskovits, Rákóczi 12. Telefon: 17-45. 679

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Helyiség raktárnak, bútorraktározásra vagy műhelynek kiadó. Csapó 9. 670

Üzlethelyiség azonnal kiadó. Csapó 74. 665

Raktárnak alkalmas száraz pincehelyiségek kiadók. Rákóczi 7. 663

ÁTADÓ

Podrászberendezés — tükrök, falvédők fogással, több felszerelések — eladók. Nagy Gábor, Kétszobás-utca tizenhárom. 650

Fa- és szénraktár, jömeneteli, átadó. Cím a kiadóban. 480

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Szép utcai szoba előszobával — háztartást nem vezető illetőknek kiadó. Erzsébet 1. 228

LAKÁSCSERE

Kétszobás minden kényelemmel ellátott komfortos kerti lakásomat elcserelném 3 vagy 4 szobás hasonló kerti lakással. Cím a kiadóban. Telefon 27-89. 1048 v.

Két- vagy háromszobás összkomfortos kertesi lakást keres főtisztviselő a Széchenyi vagy Miklós-utcai részben. — esetleg cserébe hasonló központi lakásért. Cím a kiadóban. 693

Négyszobás teljes komfortos földszintes nagyon szép lakásomat elcserelném 2, esetleg 3 szobással, központi fűtéses előnyben. Adorján, Arany János 31. 655

LAKÁST KERES

Három, esetleg négyszobás kertészen lévő komfortos lakást keresek május elsőjére. Cím jelentkezik a 17-52-ös telefonszámon. 1047 v.

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal bútorozott szoba azonnalra kiadó. Arany János 48. 685

Különbejárattal bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. Rákosi Jenő 5. Földszint 3. 684

Különbejárattal két szoba bútorozva kiadó. — Csapó 24. I. emelet. 681

Úrúrnök elegánsan bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 677

Különbejárattal bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. Rákosi Jenő 5. Földszint 3. 684

Különbejárattal két szoba bútorozva kiadó. — Csapó 24. I. emelet. 681

Úrúrnök elegánsan bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 677

Különbejárattal bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. Arany János 18. 224

Különbejárattal bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. — Külsővásártér 5/b, sz. (Arany János-u. végén). 221

Bútorozott utcai szoba központban kiadó. Helyes 6. 226

Központi fűtésű különbejárattal bútorozott szoba fűrdőszobával márc. 1-re kiadó. Svetits földes II. em. 1. 651

Egy kis udvari bútorozott szoba kiadó. Nyil 101. 227

Különbejárattal szoba fűrdőszobával kiadó Kossuth 13. emeleten kiadó. 658

ELVESZETT

Elveszett magyar vizslanőstény, sárga, sima, rövidszőrű, a szügycsontokon kerek fehér folt. Becsületes megtalálóját jutalomban részesül Kossuth-u. 40. 660

Elveszett fogsort megtalálóját jutalom ellenében adja le Kelemen fodrásznál (pályaudvar) 229

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Egy jó állapotban lévő fiúruha eladó. Délelőtt. Böszörményi-út 11/a. 541

Finom, alighasznált söpörkék Bocskai fiúöltöny 11-14 éveseknek eladó. Baranyi 42. 668

Egypár magasszárú fűzős, barna, 37-es teljes új fiúcipő, fekete felharskós női szövetruha, női fekete átméleti kabát eladó. Rákosi Jenő 8. ajtó 3. 632

INGÓSÁG VÉTEL

Fürdőkádat fűtési tartályak, gázvezeték veszek. Werner, Piac 70. 691

INGÓSÁG ELADÁS

Antik ebédlő, rézgyak lószőrmatracca, egyéb bútorok eladók. Délután 3-7-ig Bányó 4. Bekési és Löw faterp. 688

Futólőnyeg, 425 cm. új állapotban eladó. — Csapó 52. 667

Eladó egy vajszerű modern gyermekkocsi. Péterfia 54. a. a. 685

GAZD. ESZKÖZÖK

Ekék, boronák, lókapák, mérlegek, alkatrészek nagy választékban. Szécsi, Hatvan 61. 1105 5. 4

Tengerimorzsoló, kérgaragos, felvonós, szába bútorozva kiadó. — Csapó 24. I. emelet. 681

Úrúrnök elegánsan bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 677

Különbejárattal bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. Arany János 18. 224

Különbejárattal bútorozott szoba fűrdőszobával kiadó. — Külsővásártér 5/b, sz. (Arany János-u. végén). 221

Bútorozott utcai szoba központban kiadó. Helyes 6. 226

ELADÓ FÖLD

Macson 15 hold prima szántó eladó. Felvikogositást Magoss György tér 30. délelőtt 11-12 között. 544

ELADÓ ÁLLATOK

Fehér angolanyúl eladó. Baranyi 34. 618

Szerkesztő felőlő

PÁLFI JÓZSEF

Kiadó felőlő

IFJ. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kérje és nyomja a

TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

felelős nyomdamester

SZIGETHY RIMKÓ